

**Objava podataka i informacija UniCredit Bank d.d.
na dan 31.12.2023.**

Sadržaj

1.	Poslovno ime i sjedište banke.....	7
1.1	Organizacijska struktura Banke.....	7
1.2	Organizacijski dijelovi i predstavništva Banke	7
2.	Vlasnička struktura i organi banke	8
2.1	Dioničari Banke koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima Banke	8
2.2	Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke	8
2.3	Broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi nadzornog odbora i uprave banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja	10
2.4	Politike za izbor i procjenu članova Nadzornog odbora i Uprave Banke	10
2.5	Odbor za reviziju	12
2.6	Odbori Nadzornog odbora – stanje na 31.12.2022. godine	12
2.7	Način organiziranja funkcije interne revizije i rukovodioca interne revizije.....	13
2.8	Eksterni revizor	14
3.	Podaci i informacije koje se odnose na politiku naknada	15
3.1	Informacije o postupku odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada, te politikama i praksama naknada za identificirane zaposlenike.....	15
3.2	Informacije o vezi između plaće i uspješnosti	16
3.3	Informacije o najvažnijim karakteristikama sustava naknada	17
3.4	Omjeri između fiksnih i varijabilnih naknada.....	18
3.5	Informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente naknada	18
3.6	Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih naknada.....	18
3.7	Ukupne naknade prema značajnim područjima poslovanja.....	19
3.8	Naknade po kategorijama zaposlenika	19
3.9	Informacija o najvažnijim parametrima i argumentima za sustav varijabilnih dijelova naknada i drugih nenovčanih pogodnosti.....	20
4.	Konsolidirani izvještaji.....	20
5.	Podaci i informacije koje se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima banke	21
5.1	Kratak opis strategije i politika za svaki pojedinačni rizik	21
5.2	Struktura odnosno organizacija funkcije upravljanja rizicima	30
5.3	Obuhvatnost i karakteristike sustava izvještavanja o rizicima, kao i načina mjerenja rizika	31
5.4	Ocjena adekvatnosti uspostavljenog sustava upravljanja rizicima banke u odnosu na njen rizični profil, poslovnu politiku i strategiju.....	32
5.5	Politike zaštite od rizika i politike (informacije o primijenjenim tehnikama smanjenja kreditnog rizika) smanjenja rizika, kao i načine koje banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u smanjenju rizika	32
5.6	Sažet opis povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vezi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti,	

na osnovu kojih zainteresirani učesnici na financijskom tržištu mogu ocijeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima	34
5.7 Opis načina na koji se osigurava izvještavanje nadzornog odbora i uprave banke o rizicima, posebno učestalost, područje, te način uključivanja nadzornog odbora i uprave banke u određivanje sadržaja izvještavanja.....	35
5.8 Opći okvir sistema internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija, uključujući i rukovodioce istih.....	37
6. Podaci i informacije koje se odnose na regulatorni kapital	38
6.1 Regulatorni kapital.....	38
6.2 Opis ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog (priznatog) kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ograničenja odnose	40
7. Podaci i informacije koje se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost kapitala	41
7.1 Informacije o kreditnom riziku.....	42
7.1.1 Primijenjena definicija izloženosti u statusu neizmirenja obaveza.....	42
7.1.2 Opis pristupa i metoda za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka za kreditni rizik	42
8. Podaci i informacije koje se odnose na stopu financijske poluge.....	55
8.1 Stopa financijske poluge i pregled uključenih stavki u financijsku polugu	55
8.2 Opis najznačajnijih faktora koji su utjecali na promjenu stope financijske poluge	55
8.3 Opis postupaka koje banka primjenjuje za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge	56
9. Podaci i informacije koje se odnose na likvidnosne zahtjeve	57
9.1 Strategije i postupci za upravljanje rizikom likvidnosti	57
9.2 Način organiziranja funkcije upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sustav izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti.....	58
9.3 Politike i postupci za praćenje stalne efikasnosti zaštite od rizika likvidnosti i smanjenja rizika likvidnosti	59
9.4 Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenost sa strategijom	59
9.5 Podaci o koeficijentu pokrića likvidnosti – LCR.....	61
10. Podaci i informacije koje se odnose na izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja banke	62
11. Podaci i informacije koje se odnose na kamatni rizik u bankarskoj knjizi	63
11.1 Izvori kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, metode i učestalost njegovog mjerenja.....	63
11.2 Osnovne pretpostavke za mjerenje, odnosno procjenu izloženosti ovom riziku, uključujući i pretpostavke o prijevremenim otplatama kredita i kretanju depozita po viđenju	64
11.3 Promjena prihoda, ekonomske vrijednosti ili drugih faktora uslijed kamatnih šokova u skladu s metodom koja je utvrđena za mjerenje kamatnog rizika po značajnim valutama	64
12. Podaci i informacije koje se odnose na ICAAP i ILAAP	66
12.1 Sažet opis ICAAP-a	66
12.2 Sažet opis pristupa koje banka koristi za mjerenje, tj. procjenu svih značajnih rizika	66
12.3 Sažet opis postupka ILAAP-a	68

12.4	Rezultat postupaka i dodatni kapitalni zahtjevi koje je Agencija odredila pri kontroli poslovanja banke, na osnovu ocjene adekvatnosti i pouzdanosti postupka ICAAP-a, njegovog dosljednog provođenja i rezultata te procjene.....	69
13.	Podaci i informacije koje se odnose opterećenu (založenu) imovinu	70
14.	Nekvalitetne i restrukturirane izloženosti i stečeni kolateral	71
14.1	Podatak o kreditnoj kvaliteti izloženosti razvrstanoj u nivoe kreditnog rizika, prema sektorskoj strukturi kredita te kreditnoj kvaliteti restrukturiranih izloženosti sa pripadajućim iznosima očekivanih kreditnih gubitaka.....	71
14.2	Promjenama stanja nekvalitetnih izloženosti i pripadajućih očekivanih kreditnih gubitakatokom izvještajnog perioda, što uključuje početno stanje, promjene u toku izvještajnog razdoblja i završno stanje.....	71
14.3	Podatak o ukupnom iznosu kolaterala stečenog preuzimanjem i provedbom izvršnog postupka	72
PRILOG A - Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2022. godine.....		73

Objava podataka i informacija Banke na dan 31.12.2023. godine (u daljem tekstu: Izvješće) je pripremljena u skladu s Odlukom o objavljivanju podataka i informacija Banke objavljenoj u Službenim novinama Federacije BiH broj 39/2021 dana 24.05.2021.godine.

Nadzorni odbor i Uprava Banke odgovorni su:

- * za uspostavu i održavanje efikasne politike provjere podataka, odnosno informacija koje banka objavljuje,
- * potvrdu da su objave pripremljene u skladu sa odredbama Odluke FBA i propisima koji reguliraju kapitalne zahtjeve, upravljanje rizicima i proces internih kontrola

Objava podataka i informacija odobrena je od strane Uprave 24.5.2024. godine i od strane Nadzornog odbora 29.5.2024. godine.

SAŽETAK

Objava podataka i informacija UniCredit Bank d.d. na dan 31.12.2023.

UniCredit Bank d.d. (u daljem tekstu: Banka) je na dan 31. prosinca 2023. godine ostvarila **stopu adekvatnosti ukupnog regulatornog kapitala u visini od 18,90%**. Ostvareni pokazatelj adekvatnosti kapitala potvrđuje stabilnost Banke i solidan potencijal za podržavanje kreditne aktivnosti i amortizaciju eventualnih rizika i u idućim razdobljima:

- **regulatorni kapital** Banke iznosi **687.391 tisuću KM**,
- **stopa adekvatnosti regulatornog kapitala** Banke iznosi **18,90%**,
- **ukupni regulatorni kapitalni zahtjev** Banke iznosi **397.933 tisuća KM** (primjenom minimalne stope adekvatnosti kapitala od 12% propisane Odlukom o izračunavanju kapitala Banke).

Regulatorni kapital Banke čini zbroj osnovnog i dopunskog kapitala u iznosu od **687.391 tisuću KM**.

Banka izračunava adekvatnost kapitala i izloženosti riziku u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala (Službene novine Federacije BiH 81/2017 te Odluka o izmjenama i dopuni odluke o izračunavanju kapitala banke 81/20), koristeći pritom:

- standardizirani pristup za kreditni rizik,
- standardizirani pristup za tržišni rizik,
- standardizirani pristup za operativni rizik.

Izloženost ponderirana **kreditnim rizikom** je iznos svih aktivnih bilančnih stavki i pojedinih izvanbilančnih stavki (financijski instrumenti i izvanbilančne obveze po kojima je kreditna institucija izložena kreditnom riziku) za sve poslove u knjizi banke.

Na dan 31. prosinca 2023. izloženost kreditnom riziku iznosila je **3.316.105 tisuća KM**.

Izloženost tržišnom riziku predstavlja zbroj kapitalnih zahtjeva za pozicije knjige banke i knjige trgovanja pomnoženih s 12,5.

Na dan 31. prosinca 2023. godine izloženost tržišnom riziku iznosila je **11.470 tisuća KM**.

Izloženost operativnom riziku računa se kao zbroj kapitalnih zahtjeva izračunatih po standardiziranom pristupu pomnoženih s 8,33.

Na dan 31. prosinca 2023. godine izloženost operativnom riziku iznosila je **309.051 tisuću KM**.

Kvantitativni podaci su prikazani u tablicama u Izvješću. Podaci su prikazani u tisućama KM, ukoliko nije drugačije navedeno.

Ključni pokazatelji poslovanja, kao i kvantitativni podaci o upravljanju rizicima u poslovanju, objavljeni su u Godišnjem izvještaju Banke za 2023. koji je objavljen na Internet stranici Banke (<https://www.unicredit.ba/ba/banka/poslovanje/izvjestaji.html>).

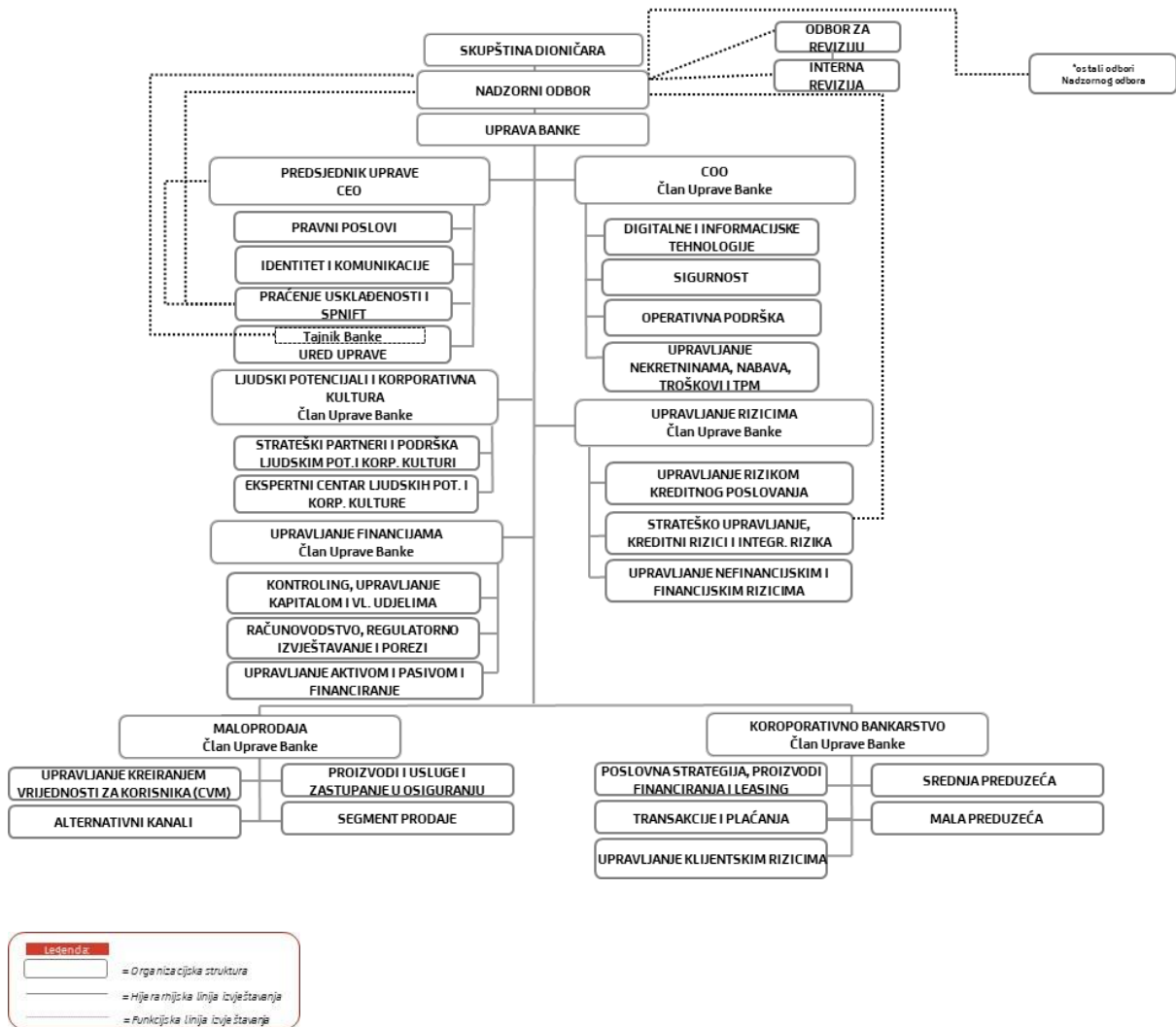
1. Poslovno ime i sjedište banke

UniCredit Bank d.d., (u daljnjem tekstu: Banka) je registrirana poslovna banka sa sjedištem na adresi Kardinala Stepinca b.b., Mostar, Bosna i Hercegovina i dio je UniCredit Grupe.

Sukladno Zakonu o klasifikaciji djelatnosti FBiH, naziv djelatnosti Banke je Ostalo novčarsko posredovanje, šifra djelatnosti 64.19.

1.1 Organizacijska struktura Banke

Na dan 31. 12. 2023. godine – podjela na ključne organizacijske dijelove

1.2 Organizacijski dijelovi i predstavništva Banke

Prodajna mreža podijeljena je na 9 regija, koje su dalje podijeljene na poslovnice na cijelom području Bosne i Hercegovine kojih je krajem 2023. godine bilo 69.

Popis poslovnica UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2023. godine dan je u Prilogu A.

UniCredit Bank d.d. nema predstavništva.

2. Vlasnička struktura i organi banke

2.1 Dioničari Banke koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima Banke

Tablica 1: Spisak dioničara Banke koji imaju 5% ili više dionica s glasačkim pravima na 31.12.2023.

Vlasnička struktura			
Redni broj	Ime i prezime/naziv dioničara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu (redosljed po veličini učešća)	% učešća	
		Obične dionice	Prioritetne dionice
1	Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Republika Hrvatska	99.156	0.1477

2.2 Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke

Nadzorni odbor

Tablica 2: Članovi Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. u 2023. godini – stanje na 31.12.2023.

Članovi Nadzornog odbora banke		
Redni broj	Ime i prezime	Kratka biografija (ili lokacija na kojoj banka isto objavljuje)
1	Spas Blagovestov Vidarkinsky	G. Vidarkinsky, predsjednik Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., ima značajnu, dugogodišnju karijeru u bankarskom sektoru, na rukovodnim pozicijama u bankama u Bugarskoj, Srbiji i Hrvatskoj. Karijeru u UniCredit Grupi započinje 2006. godine, pridruživši se UniCredit Bulbank. Za člana Uprave UniCredit Bank Srbija imenovan je 2017. godine. Trenutno obnaša funkciju člana Uprave za Korporativno bankarstvo u Zagrebačkoj banci d.d. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2020. godini.
2	Helmut Franz Haller	G. Haller, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., pridružuje se UniCredit Bank Austria AG 1991. godine. Značajno bankarsko iskustvo stječe radeći na rukovodnim pozicijama unutar različitih poslovnih organizacijskih dijelova članica UniCredit Grupe. Trenutno obnaša i funkciju člana Uprave Pirta Verwaltungs GmbH. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2019. godini.
3	Pierre-Yves Guegan	G. Guegan, član Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno bankarsko iskustvo stječe radeći na raznim rukovodnim pozicijama unutar različitih poslovnih dijelova i članica UniCredit Grupe i BNP Paribas. Trenutno u UniCredit Grupi obnaša funkciju direktora Maloprodaje Centralne i Istočne Europe. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2020. godini.
4	Tatjana Antolić Jasnić	Gđa Tatjana Antolić Jasnić, članica Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., karijeru započinje 2001. godine u Zagrebačkoj banci d.d.. Značajno profesionalno iskustvo u bankarstvu stječe radom na raznim rukovodnim pozicijama unutar članica UniCredit Grupe u Hrvatskoj, Austriji, Italiji i Mađarskoj. Trenutno obnaša funkciju članice Uprave za Upravljanje rizicima u Zagrebačkoj banci d.d. Članicom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovana u 2022. godini.

5	Pietro Campagna	G. Campagna, član Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno bankarsko iskustvo stječe od 2010. godine, na raznim rukovodnim pozicijama unutar članica UniCredit Grupe u Italiji, Kazahstanu, Austriji te Njemačkoj. Trenutno obnaša i funkciju člana Upravnog odbora UniCredit Factoring SpA. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2022. godini.
6	Danimir Gulin	G. Gulin, neovisni član Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno iskustvo stječe u privatnom i obrazovnom sektoru. Predsjednik je Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika, te glavni urednik časopisa Računovodstvo i financije, u Zagrebu. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2019. godini.
7	Dražena Gašpar	Gđa Gašpar, neovisna članica Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno iskustvo stječe u privatnom sektoru, kao i u obrazovnom sektoru. Sveučilišna je profesorica na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Članicom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovana u 2019. godini.

Uprava Banke

Tablica 3: Članovi Uprave UniCredit Bank d.d. u 2023. godini – stanje na 31.12.2023.

Članovi Uprave banke		
Redni broj	Ime i prezime	Kratka biografija (ili lokacija na kojoj banka isto objavljuje)
1	Amina Mahmutović	https://www.unicredit.ba/ba/banka/banka/upravljanje.html
2	Dragan Ćavar	
3	Almir Gredić	
4	Željka Zubčević	
5	Ornela Bandić	
6	Ronald Sudić	
7	Matteo Consalvi-do 31.8.2023. godine	

2.3 Broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi nadzornog odbora i uprave banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja

Tablica 4: Broj direktorskih funkcija članova nadzornog odbora i uprave banke

Redni broj	Ime i prezime člana nadzornog odbora ili uprave banke	Broj izvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Broj neizvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Od toga broj izvršnih direktorskih funkcija u grupi	Od toga broj neizvršnih direktorskih funkcija u grupi	Broj direktorskih funkcija u institucijama čija je glavna poslovna aktivnost neprofitne prirode
1	Spas Blagovestov Vidarkinsky	1	2	1	2	-
2	Helmut Franz Haller	1	1	1	1	-
3	Pierre-Yves Guegan	1	1	1	1	-
4	Tatjana Antolić Jasnić	1	2	1	2	-
5	Pietro Campagna	-	3	-	3	-
6	Dražena Gašpar	-	1	-	1	-
7	Danimir Gulin	-	2	-	2	1
8	Amina Mahmutović	1	1	1	1	2
9	Dragan Čavar	1	-	1	-	-
10	Almir Gredić	1	-	1	-	-
11	Željka Zubčević	1	-	1	-	-
12	Matteo Consalvi*	1	-	1	-	-
13	Ornela Bandić	1	-	1	-	-
14	Ronald Sudić	1	-	1	-	-

*član Uprave zaključno s 31.08.2023. godine

Od 1.siječnja 2024.godine član Uprave za Upravljanje financijama je Zvonimir Čolak.

2.4 Politike za izbor i procjenu članova Nadzornog odbora i Uprave Banke

Nadzorni odbor

Banka osigurava da članovi Nadzornog odbora Banke imaju stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za neovisno i samostalno vođenje poslova Banke te za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke.

Politikom i procedurom procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d, utvrđuju se uvjeti za članstvo u Nadzornom odboru Banke te propisuje postupak procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora.

Za člana Nadzornog odbora može se imenovati osoba koja udovoljava sljedećim uvjetima:

- koja ima dobar ugled,
- koja ima odgovarajuća stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebno za ispunjavanje obaveza iz svoje nadležnosti,
- koja nije u sukobu interesa u odnosu na Banku, dioničare, članove Nadzornog odbora, nositelje ključnih funkcija u Banci i više rukovodstvo Banke,
- koja je spremno i u mogućnosti posvetiti dovoljno vremena za ispunjavanje obaveza i odgovornosti iz nadležnosti Nadzornog odbora i
- koja može biti član Nadzornog odbora prema odredbama propisa o privrednim društvima.

Pri procjeni iskustva pojedinačnog člana Nadzornog odbora Banke treba razmotriti:

- teorijsko iskustvo, odnosno znanje, sposobnosti i vještine stečeno obrazovanjem i stručnim osposobljavanjem,
- praktično iskustvo, stečeno obavljanjem prethodnih poslova.

Referentne oblasti za procjenu teorijskog i praktičnog iskustva pojedinačnog člana Nadzornog odbora Banke su:

- bankarstvo i financijska tržišta,
- regulatorni okvir i propisani standardi poslovanja banaka i drugih financijskih institucija,
- strateško planiranje i poznavanje poslovne strategije banke ili njenog poslovnog plana i njegovog izvršenja,
- upravljanje rizicima (identifikacija, mjerenje, odnosno procjena, praćenje, kontrola i izvještavanje o ključnim rizicima), uključujući i odgovornosti pojedinačnog člana organa banke u tom procesu,
- računovodstvo i revizija;
- procjena efikasnosti sustava upravljanja banke, upravljanje, nadzor i kontrola u postupcima i mjerama banke i drugih financijskih institucija i
- tumačenje financijskih podataka banke, financijsko planiranje, analiza i kontrola u bankama i sličnim financijskim institucijama.

Uprava Banke

Banka osigurava stalnu primjerenost članova Uprave, kontinuiranom procjenom ispunjenja uvjeta. Politikom i procedurom za izbor i procjenu ispunjavanja uslova za članove Uprave UniCredit Bank d.d., utvrđuju se uvjeti za članstvo u Upravi Banke te propisuje postupak procjene ispunjavanja uvjeta članova Uprave.

Član Uprave Banke može biti osoba koja, u svakom trenutku ispunjava sljedeće uvjete:

- koje ima dobar ugled,
- VSS-VII stupanj stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja,
- koje ima potreban nivo i profil edukacije i obuke i odgovarajuće praktično iskustvo potrebno za vođenje poslova Banke,
- koje nije u sukobu interesa u odnosu na Banku, dioničare, članove Nadzornog odbora Banke, ostale članove Uprave Banke, nositelje ključnih funkcija u Banci i Upravu Banke,
- za koje je na osnovu dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će pošteno i savjesno obavljati poslove člana Uprave Banke,
- i druge uvjete za člana Uprave prema odredbama propisa o privrednim društvima i koje može propisati Agencija svojim aktima.

Pri procjeni iskustva pojedinačnog člana Uprave Banke treba razmotriti:

- teorijsko iskustvo, odnosno znanje, sposobnosti i vještine stečene obrazovanjem i stručnim osposobljavanjem,
- praktično iskustvo, stečeno obavljanjem prethodnih poslova.

Referentne oblasti za procjenu teorijskog i praktičnog iskustva pojedinačnog člana Uprave Banke su:

- bankarstvo i financijska tržišta,
- regulatorni okvir i propisani standardi poslovanja banaka i drugih financijskih institucija,
- strateško planiranje i poznavanje poslovne strategije banke ili njenog poslovnog plana i njegovog izvršenja,
- upravljanje rizicima (identifikacija, mjerenje, odnosno procjena, praćenje, kontrola i izvještavanje o ključnim rizicima), uključujući i odgovornosti pojedinačnog člana organa banke u tom procesu,
- računovodstvo i revizija,

procjena efikasnosti sistema upravljanja banke, te upravljanje, nadzor i kontrola u postupcima i mjerama banke i drugih.

2.5 Odbor za reviziju

Tablica 5: Članovi Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. u 2023. godini – stanje na 31.12.2023.

Članovi Odbora za reviziju		
Redni broj	Ime i prezime	Kratka biografija (ili lokacija na kojoj banka isto objavljuje)
1	Mirjana Hladika	Gđa Hladika, predsjednica Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. (neovisna članica), značajno profesionalno iskustvo stječe u privatnom i obrazovnom sektoru. Izvanredna je profesorica u području društvenih znanosti, polje ekonomije na Katedri za računovodstvo Ekonomskog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu. Od 2010. godine ovlašten je interni revizor, specijalist za područje gospodarstva, te ovlašten interni revizora, specijalist za područje banaka i financijskih institucija. Članica je Udruge računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb. Članica je Nadzornog odbora Zagrebačke banke d.d. Predsjednicom Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. imenovana je na mandatni period od 4 godine počevši od 19. siječnja 2022. godine.
2	Marijana Brcko	Gđa Brcko, neovisna članica Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno iskustvo u bankarskom sektoru stječe radeći na raznim rukovodnim i odgovornim pozicijama unutar Zagrebačke banke d.d., uglavnom u financijskom sektoru i sektoru korporativnog bankarstva. Od 2021. godine je u mirovini. Članicom Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. imenovana je na mandatni period od 4 godine počevši od 19. siječnja 2022. godine.
3	Ante Križan	G. Križan, član Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno iskustvo stječe u bankarskom i revizorskom sektoru radeći na raznim rukovodnim i odgovornim pozicijama unutar revizorskih kuća i Zagrebačke banke d.d. Trenutno obnaša funkciju, direktor Računovodstva i regulatornog izvještavanja i poreza u Zagrebačkoj banci d.d.. Članom Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. imenovan je na mandatni period od 4 godine počevši od 19. siječnja 2022. godine.

2.6 Odbori Nadzornog odbora – stanje na 31.12.2023. godine

Članovi odbora Nadzornog odbora, ukoliko su osnovani u banci		
Redni broj	Odbor za imenovanja	Učestalost zasjedanja
1	Helmut Franz Haller	Odbor je radio na sjednicama koje su se održavale po potrebi, a najmanje jednom u periodu od šest mjeseci.
2	Spas Blagovestov Vidarkinsky	
3	Pierre-Yves Guegan	
Redni broj	Odbor za rizike	Učestalost zasjedanja
1	Danimir Gulin	Sjednice Odbora održavale su se po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.
2	Spas Blagovestov Vidarkinsky	
3	Helmut Franz Haller	
4	Tatjana Antolić Jasnić	
Redni broj	Odbor za naknade	Učestalost zasjedanja
1	Dražena Gašpar	Sjednice Odbora održavale su se po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.
2	Pietro Campagna	
3	Tatjana Antolić Jasnić	

2.7 Način organiziranja funkcije interne revizije i rukovodioca interne revizije

U skladu sa Zakonom o bankama (u daljem tekstu: Zakon) i FBA Odlukom o sistemu internog upravljanja u banci (u daljem tekstu: Odluka) UniCredit bank d.d. (u daljem tekstu: Banka) organizirala je Internu reviziju, kao zaseban organizacijski dio, funkcionalno i organizacijski neovisnu o aktivnostima koje revidira i o drugim organizacijskim dijelovima Banke, izbjegavajući na taj način sukob interesa. Interna revizija za svoj rad direktno odgovara Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Banke. Interni akti kojima je propisan i reguliran rad Interne revizije u skladu su sa Zakonom, podzakonskim aktima i regulatornim okvirom te su usvojeni od strane Nadzornog odbora.

Poveljom interne revizije je definirana misija Interne revizije u okviru Banke kao i njena načela te neovisnost, okvirna područja djelovanja, standardi rada, odgovornosti, ovlaštenja i osiguranje kvalitete. Ovaj dokument se temelji na Grupnoj povelji interne revizije te je usklađen s međunarodnim standardima interne revizije.

Metodološki okvir djelovanja propisan je Priručnikom Interne revizije - Pod-grupna verzija primjenjiva za UniCredit Bank d.d. koji detaljno opisuje pristup koji je potrebno pratiti tijekom cijelog procesa obavljanja revizije i minimalne standarde kvalitete koje su svi revizori obvezni poštivati. Priručnikom Interne revizije utvrđena su jedinstvena načela i smjernice za revizore te je propisana metodologija rada koja definira sve aspekte revizije:

- planiranje temeljeno na procjeni rizika,
- provedbu revizijskih angažmana,
- formalizaciju rezultata i preporuke revizije,
- praćenje preporuka,
- smjernice za procjenu sustava internih kontrola,
- monitoring i izvještavanje te
- upravljanje kvalitetom

Kako bi se osigurao adekvatan pristup kontroli i evaluaciji sustava unutarnjih kontrola u cijeloj Banci, Interna revizija je u svom radu usklađena s drugim kontrolnim funkcijama. U tom smislu, Interna revizija procjenjuje adekvatnost i učinkovitost funkcija Upravljanja rizicima i Praćenja usklađenosti te drugih funkcija koje obavljaju kontrole (npr. Upravljanje financijama, Upravljanje sustavom zaštite). Razmjena informacija između Interne revizije i drugih kontrolnih funkcija - i obratno - nužna je kako bi se osigurala adekvatna provedba kontrolnih aktivnosti. Osobito, Interna revizija može dijeliti informacije o reviziji (npr. planovi revizije, nalazi, periodično izvještavanje) s kontrolnim funkcijama druge razine, na temelju tzv. "treba biti upoznat" načela.

Internom revizijom rukovodi Direktor, kojeg imenuje Nadzorni odbor Banke. Direktor Interne revizije neovisan je u svom radu i obavlja isključivo poslove za koje je odgovoran, a sve u skladu s poslovnim domenom, ovlaštenjima i odgovornostima rukovoditelja definiranim Pravilnikom o organizaciji UniCredit Bank d.d. i ostalim internim aktima koji reguliraju organizaciju i sistematizaciju zanimanja u pojedinim organizacijskim jedinicama Banke.

Direktor Interne revizije za period od 01.01.2023. do 28.02.2023. godine bila je Mariana Milinković. Od 01.03.2023. godine funkciju direktora Interne revizije preuzeo je Ivan Džidić.

Revizijske aktivnosti provode se u skladu s godišnjim i dugoročnim planom rada Interne revizije. Plan rada Interne revizije ima za cilj obavljanje revizijskih aktivnosti na učinkovit i ekonomičan način u skladu s procjenom rizika, zakonskim i pravnim uvjetima i zahtjevima upravljačkih i nadzornih tijela. Njime se razvija opća strategija i detaljan pristup temeljen na očekivanoj prirodi, vremenskom rasporedu i opsegu revizija kako bi se osigurala njihova učinkovitost, ekonomičnost i pravovremeno izvršenje. Struktura plana temeljena je na tri razine: dugoročni, godišnji i operativni plan.

Dugoročni plan Interne revizije, kojeg usvaja Nadzorni odbor, uzima u obzir lokalnu procjenu rizika te obvezne lokalne revizije s fiksnim intervalima. Najduže razdoblje dozvoljeno za dugoročni plan je pet godina. Isti se usklađuje svake godine na periodičnoj osnovi kao dio kontinuiranog dugoročnog planiranja i čini osnovu za pripremu godišnjeg plana.

Godišnji plan Interne revizije, kojeg usvaja Nadzorni Odbor, ima za cilj utvrditi revizijske aktivnosti koje će tijekom kalendarske godine obaviti kontrolna funkcija Interne revizije, u skladu s procjenom rizika, eksternim propisima i internim smjernicama, uz učinkovitu raspodjelu resursa i kvartalni raspored revizija.

Operativni plan revizije sadrži detaljan plan godišnje revizije s opisom aktivnosti koje je potrebno izvršiti, s uključenim strukturama ili procesima, predviđenim vremenom i resursima koje treba zadužiti za reviziju tijekom kalendarske godine na koju se plan odnosi.

Direktor Interne revizije dostavlja kvartalne, polugodišnji i godišnji izvještaj o radu Upravi Banke, Odboru za Reviziju i Nadzornom odboru te redovito prisustvuje sjednicama tijela koje izvještava. Uprava Banke prima na znanje kvartalne, polugodišnji i godišnji izvještaj o radu Interne revizije dok iste, na prijedlog Odbora za reviziju, usvaja Nadzorni odbor Banke. Interna revizija, odnosno Direktor je kao stalni gost bez prava glasa nazočan sjednicama: Uprave, Odbora za financijske rizike (OFR), Odbora za nefinancijske rizike i kontrole (NFRC) koji je organiziran u tri sesije, s osvrtom na (i) teme općih nefinancijskih rizika – operativnih i reputacijskih rizika, sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, financijske sankcije i adekvatnosti sustava internih kontrola, (ii) teme ICT-a, sigurnosti, cyber i rizika trećih strana te (iii) teme o reputacijskom riziku.

Izvještaji Interne revizije o obavljenim revizijama dostavljaju se, uz Predsjednika Uprave Banke i svim nadležnim Članovima Uprave, radi pravovremene i efikasne realizacije izdanih preporuka za otklanjanje utvrđenih propusta, nepravilnosti, slabosti i izloženosti pojedinim rizicima.

2.8 Eksterni revizor

KPMG B-H d.o.o. Sarajevo je imenovan za neovisnog vanjskog revizora za 2023. godinu.

3. Podaci i informacije koje se odnose na politiku naknada

3.1 Informacije o postupku odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada, te politikama i praksama naknada za identificirane zaposlenike

Na temelju Zakona o bankama i Odluke o sistemu internog upravljanja u banci (u daljem tekstu: Odluke), Nadzorni odbor, na prijedlog Odbora za naknade, usvojio je Politiku naknada radnika UniCredit Bank d.d. za 2023. godinu, koja je usklađena s propisima Federacije BiH te misijom i vrijednostima matične kreditne institucije, Grupe UniCredit.

Politika naknada ima za cilj definirati principe i pravila za utvrđivanje, praćenje i kontrolu sustava i prakse naknada radnika Banke, te kao takva predstavlja okvir za upravljanje svim oblicima naknada koje Banka isplaćuje ili pruža radnicima.

Politiku naknada usvaja Nadzorni odbor Banke na prijedlog Odbora za naknade i Odbora za rizike.

U okviru nadležnosti za usvajanje politike naknada u Banci, Nadzorni odbor donosi odluke o:

- ukupnom iznosu varijabilnih naknada koje će banka isplatiti radnicima za određenu poslovnu godinu,
- naknadama članovima Uprave Banke i rukovoditeljima kontrolnih funkcija, na pojedinačnoj osnovi,
- smanjenju ili ukidanju varijabilnih naknada radnicima, uključujući aktiviranje odredbi o malusu ili povratu naknada, ako dođe do narušene uspješnosti ili ostvarivanja gubitka banke

Odluke Nadzornog odbora provodi Uprava Banke, a u skladu s Politikom naknada.

Za ostale radnike Banke Uprava Banke, u skladu s odlukom Nadzornog odbora, može odrediti naknade na grupnoj osnovi.

Identificirani radnici, odnosno radnici čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na rizični profil Banke utvrđuju se u sklopu Analize koju usvaja Nadzorni odbor Banke. Pri Analizi, Banka treba uzeti u obzir veličinu i internu organizaciju, vrstu, obim i složenost poslovnih aktivnosti, profil rizičnosti, poslovnu strategiju, poziciju, poslove, odgovornosti i naknade radnika, uvjete na tržištu rada i druge kriterije za koje procijeni da su relevantni.

Na radnike za koje je Analizom utvrđeno da imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti Banke primjenjuju se specifični uvjeti za utvrđivanje i isplatu varijabilnog dijela naknada kako je propisano ovom Politikom i zasebnim odlukama Banke i UniCredit Grupe o pravilima nagrađivanja, u skladu sa lokalnom regulativom i propisima i standardima UniCredit Grupe.

Odbor za naknade preispituje i ocjenjuje usklađenosti provođenja Politike naknada, najmanje jednom godišnje, sa:

- 1) relevantnim propisima, smjernicama, općeprihvaćenim standardima, principima i kodeksima,
- 2) politikama i procedurama banke vezanim za naknade zaposlenika banke.

Prilikom provođenja usklađenosti u postupak su uključene kontrolne funkcije (Praćenje usklađenosti, Interna revizija i Strateško upravljanje, kreditni rizici i integracija rizika), te Ljudski potencijali i korporativna kultura. Izvještaj o obavljenom postupku usklađenosti usuglašava se s rukovoditeljima kontrolnih funkcija te se dostavlja Nadzornom odboru, te kao prijedlog materijala za Nadzorni odbor i Upravi Banke.

Članovi Odbora za naknade u UniCredit Bank d.d. u 2023. godini

1.	Predsjednik	Dražena Gašpar
2.	Član	Pietro Campagna
3.	Član	Tatjana Antolić Jasnić

Aktivnosti Odbora za naknade

Odbor za naknade je u 2023. godini održao ukupno 5 sjednica te dana 16.3.2023. godine usvojio odluke po per rollam principu koje su unesene u zapisnik na prvoj narednoj sjednici Odbora za naknade.

3.2 Informacije o vezi između plaće i uspješnosti

Za svaku godinu, provodi se ugovaranje individualnih ciljeva svakog radnika, kao i procjena ostvarenja istih. Svrha ugovaranja poslovnih ciljeva sa radnikom je temeljito uskladiti poslovna očekivanja Banke prema radniku s ciljem ostvarenja poslovnog plana i uspješnosti organizacijskog dijela u kojoj je radnik zaposlen.

Osnovna svrha ocjenjivanja rezultata poslovnih ciljeva jest prepoznavanje individualnih poslovnih rezultata ocjenjivanog, te priznavanje doprinosa pojedinca poslovnom uspjehu Banke.

Kriterij za ocjenjivanje poslovnih ciljeva je stupanj realizacije ugovorenih ciljeva i svih ostalih poslova za koje je radnik odgovoran. Kriterij je opisan kroz sljedeće faktore uspješnosti:

- ostvarenje poslovnih rezultata izraženih kroz zahtjevnost zadataka, poštivanje rokova, točnost, brzina, količina obavljenog posla, utjecaj na uspješnost organizacijske jedinice
- pristup poslu izražen kroz poticanje timske kulture, predanost izvršenju zadataka, posvećenost klijentima, usmjerenost na učenje i osobni razvoj.

Sve financijske ciljeve/ključne pokazatelje uspješnosti (planirane i ostvarene) konačno potvrđuju područja nadležna za Upravljanje financijama, Upravljanje rizicima te druge relevantne funkcije.

Ako Banka ostvari sve zadane parametre uspješnosti na lokalnoj razini, razini Divizije i razini UniCredit Grupe aktivira se proces varijabilnog nagrađivanja, od strane individualnih radnika je potrebno i ispunjenje narednih zahtjeva:

- uvjet neprekidnog trajanja radnog odnosa i minimalno trajanje radnog odnosa definirano temeljem Upute ugovaranja i ocjenjivanja radne uspješnosti,
- ocjena radne uspješnosti,
- uvjet obveznih edukacija,
- Know Your Customer" (KYC) periodični pregled (za radnike koji imaju definiran ovaj uvjet),
- bez povreda radne obveze (pravo na sudjelovanje u procesu varijabilnog nagrađivanja ne ostvaruju radnici kojima je u godini za koju se provodi proces nagrađivanja utvrđena odgovornost za povredu radne obveze).

Kod utvrđivanja naknada Banka postupa u skladu sa sljedećim pravilima:

- da su u skladu sa primjerenim i efikasnim upravljanjem rizicima, na način da pruža efikasan okvir za ocjenjivanje uspješnosti, usklađivanje varijabilnih naknada sa preuzetim rizicima i usku vezu između uspješnosti i varijabilne naknade,
- da potiču primjereno i efikasno upravljanje rizicima,
- da ne potiču preuzimanje rizika koji prelazi razinu prihvatljivog rizika za Banku,
- da su u skladu s poslovnom strategijom, ciljevima, korporativnom kulturom, vrijednostima i dugoročnim interesima Banke i dioničara,
- da su u skladu s mjerama za sprječavanje sukoba interesa, uključujući sprječavanje sukoba interesa kod utvrđivanja naknada radnika koji su uključeni u kontrolne funkcije.

Fiksne naknade za sve radnike definiraju se u skladu s odgovornošću i kompleksnošću radnog mjesta, odnosno u skladu s Pravilnikom o organizaciji, Pravilnikom o radu i relevantnim aktima Banke iz domene naknada.

Dodijeljen iznos varijabilnih naknada treba se zasnivati na kombinaciji ocjene uspješnosti pojedinca (uzimajući u obzir financijske i nefinancijske kriterije), relevantnog organizacijskog dijela, te na ukupnim rezultatima Banke, uzimajući u obzir kvantitativne i kvalitativne, apsolutne i relativne, financijske i nefinancijske kriterije.

Banka je dužna osigurati da varijabilni dio naknada radnika koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija zavisi od postignutih ciljeva povezanih sa njihovim funkcijama i ne smije zavisiti od uspješnosti poslovnih područja koja kontroliraju ili njihove ocjene o uspješnosti poslovnih područja koja kontroliraju.

Banka neće izvršiti isplatu varijabilne naknade ili prenijeti prava iz financijskih instrumenata, uključujući odgođeni dio naknade ako takve naknade nisu održive i opravdane. Varijabilne naknade smatraju se održivima ako u razdoblju od utvrđivanja tih naknada do konačne isplate ne dođe do narušenog financijskog stanja, odnosno do ostvarivanja gubitka Banke. Varijabilne naknade se smatraju opravdanim ako su zasnovane na uspješnosti Banke, poslovne jedinice ili relevantnog zaposlenog.

Ukoliko Banka utvrdi da je dovedeno u opasnost ispunjenje regulatornih zahtjeva u pogledu kapitala ili likvidnosti, primijenit će konzervativniju politiku varijabilnih naknada, koja podrazumijeva:

- a) definiranje limita za iznos varijabilne naknade, kao odgovarajući postotak (%) ukupne neto dobiti za tekuću financijsku godinu; i/ili
- b) uključivanje neto dobiti i zadržane zarade kao stavke kapitala.

U 2023. godini broj radnika kojima je isplaćena varijabilna naknada je 1.062.

3.3 Informacije o najvažnijim karakteristikama sustava naknada

U slučaju da varijabilne naknade za lokalno ili Grupno identificirane radnike prelaze određeni definirani prag od 50.000 EUR ili 1/3 ukupnih godišnjih naknada, isplata će se izvršiti u skladu s shemama odgode kako je predviđeno Pravilima o sustavu nagrađivanja UniCredit Grupe 2023. i Politikom naknada za 2023. godinu za te kategorije radnike.

Specifični zahtjevi za isplatu varijabilne naknade primjenjuju se na identificirane radnike čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na rizični profil Banke.

Neki od specifičnih zahtjeva odnose se na period odgode i period zadržavanja. Pri tome odgođeni iznos varijabilne nagrade može iznositi najmanje 40% varijabilnog dijela naknade. Izuzetno, ako je iznos varijabilnog dijela naknade izrazito visok, banka je dužna odgoditi plaćanje najmanje 60% varijabilnog dijela naknade. Varijabilna naknada isplaćuje se u gotovini i financijskim instrumentima.

Odgođene rate isplaćuju se najviše jedanput godišnje, pri čemu se prvi odgođeni dio naknada može isplatiti najmanje godinu dana nakon isteka perioda procjene. Period odgode varijabilne naknade ne smije biti kraći od pet godina. Precizan period isplate i period odgode definira se Pravilima nagrađivanja koja usvaja Nadzorni odbor Banke.

Udio varijabilne naknade, koji će se isplatiti u obliku financijskih instrumenata, određuje se u skladu sa pozicijom, ovlaštenjima i odgovornostima identificiranog radnika, iznosom varijabilnih naknada identificiranog radnika i nivoom rizika koju identificirani radnik može preuzeti. Pri tome, najmanje 50% svake varijabilne naknade, mora se sastojati od financijskih instrumenata.

Period zadržavanja (ograničenja) predstavlja period tijekom kojeg radnik zadržava varijabilne naknade isplaćene u obliku financijskih instrumenata, a po osnovu kojih se u tom periodu ne smiju prenositi prava. Period zadržavanja počinje prijenosom prava iz financijskih instrumenata. Prema zadržavanju naknada radnik je suglasan da se u slučajevima isplate varijabilne naknade u obliku financijskih instrumenata, prava iz tih instrumenata ne smiju prenijeti na nekog drugog tokom unaprijed ugovorenog perioda. Pri određivanju perioda zadržavanja Banka u obzir uzima sljedeće:

- i. dužina perioda procjene i perioda odgode,
- ii. utjecaj radnika na profil rizičnosti Banke,
- iii. preciznost prilagođavanja rizicima pri mjerenju uspješnosti i utvrđivanju naknada,
- iv. vrijeme potrebno da se određeni relevantni rizici materijaliziraju,
- v. druge elemente za koje se procijeni da su važni

3.4 Omjeri između fiksnih i varijabilnih naknada

Prilikom utvrđivanja fiksnog i varijabilnog dijela ukupnih naknada, obvezno se određuje primjeren odnos između fiksnog i varijabilnog dijela naknada, pri čemu fiksni dio ukupnih naknada mora imati dovoljno visok udio u ukupnim naknadama. Potrebno je odrediti primjerenu gornju granicu tog odnosa, iznad koje isplata varijabilnog dijela naknada nije dopuštena. Gornja granica tog odnosa predstavlja sumu svih varijabilnih dijelova naknada koji se mogu ukupno dodijeliti u sljedećem periodu procjene uspješnosti, uključujući iznos mogućeg bonusa za zadržavanje, podijeljeno sumom svih fiksnih naknada koje se trebaju dodijeliti u istom periodu procjene uspješnosti.

Naknade se strukturiraju na sljedeći način:

- fiksna naknada radnika kontrolnih funkcija, kao i člana Uprave koji je nadležan za oblast upravljanja rizicima (CRO) ne smije biti manja od dvije trećine ukupne naknade, a ukupna godišnja naknada tog radnika ne smije biti manja od prosjeka naknada radnika koji obavljaju poslove usporedivog obujma, složenosti i odgovornosti,
- za ostale radnike odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih naknada se određuje na način da iznos varijabilnog dijela ne prelazi iznos fiksnog dijela ukupnih naknada.

Tablica 6: Tablični prikaz omjera između fiksnih i varijabilnih naknada po poslovnim područjima

Poslovno područje	Omjer između fiksnih i varijabilnih naknada
Uprava	1:1*, **
Korporativno bankarstvo	1:1
Maloprodaja	1:1
Kontrolne funkcije	1:0,66
Podrška bankarskom poslovanju	1:1
Ostale funkcije	1:1

* osim za člana Uprave za Upravljanje rizicima za kojeg je gornja granica varijabilnih naknada postavljena na visini jedne trećine ukupnih godišnjih primitaka radnika

** osim za člana Uprave za Upravljanje ljudskim resursom za koju se, unatoč tome što nije kontrolna funkcija, primjenjuje gornja granica varijabilnih nagrada 1:0,8, uslijed strože definiranih kriterija na razini UniCredit Grupe

3.5 Informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente naknada

Specifični pokazatelji utvrđeni su na razini Grupe, Divizije i UniCredit Bank d.d. kao Uvjeti za sudjelovanje, za mjerenje godišnje profitabilnosti, kapitalne pozicije i rezultate likvidnosti. Uvjeti za sudjelovanje su mehanizam koji odobrava mogućnost primjene odredbi o malusu (Nulti faktor i reducirani scenarij) temeljenog na razini ostvarenja pokazatelja određenih na razini Grupe/Divizije/Banke.

U cilju usklađenja s regulatornim zahtjevima, ako se ne zadovolje "Uvjeti za sudjelovanje" vezani za kapital, likvidnost ili profitabilnost na razini Grupe, nulti faktor ili reducirani scenarij primjenjivat će se na identificirane radnike Grupe i lokalno identificirane radnike. Konkretno, Bonus Pool za tekuću godinu bit će poništen ili smanjen, dok bi se odgode prijašnjih sustava mogle smanjiti s 50% na 100% njihove vrijednosti, na temelju konačnih stvarnih rezultata i procjena od strane Upravljanja rizicima na temelju pozicioniranja u odnosu na RAF Odgođeni obroci iz Sustava, podliježu pravilima Nultog faktora definiranim Grupnom politikom plaćanja i nagrađivanja na snazi tijekom godine koja prethodi svakom stjecanju odgođene komponente

3.6 Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih naknada

Banka je dužna primijeniti specifične zahtjeve iz čl. 49. do 52. Odluke o sistemu internog upravljanja na identificirane radnike. Iznos varijabilne nagrade iznad EUR 50.000 000 ili 1/3 ukupnih godišnjih naknada predstavlja prag materijalnosti za primjenu specifičnih zahtjeva za isplatu varijabilne naknade i na isplatu dijela varijabilne naknade u financijskim instrumentima.

Dakle, ukoliko varijabilna naknada u bruto iznosu prelazi prag od EUR 50.000,00 ili 1/3 ukupnih godišnjih naknada, isplata dijela varijabilne naknade (minimalno 40%) se odgađa, a 50% varijabilne naknade treba biti isplaćeno u financijskim instrumentima. Pri tome se za identificirane radnike na razini Grupe dio varijabilne nagrade isplaćuje u financijskim instrumentima (dionicima UniCredit S.p.A.), dok se za lokalno identificirane radnike isplaćuje u financijskim instrumentima povezanim s dionicama UniCredit S.p.A

3.7 Ukupne naknade prema značajnim područjima poslovanja

Prikazane naknade odnose se na isplatu naknada izvršenu u 2023. godini, od čega su izvršene i isplate naknada iz prethodnih godina za pojedine radnike.

Tablica 7: Informacije o ukupnim naknadama isplaćenim u 2023. godini po području poslovanja

Područje poslovanja	Bruto naknade ('000 KM)
Korporativno bankarstvo	6.634
Maloprodaja	21.832
Podrška bankarskom poslovanju	11.079
Upravljanje financijama	2.164
Upravljanje rizicima	3.889
Ostalo	7.644
Ukupno:	53.242

3.8 Naknade po kategorijama zaposlenika

Tablica 8: Informacije o ukupnim naknadama isplaćenim u 2023. godini po kategoriji radnika

Kategorija	Bruto naknade ('000 KM)
VSS (uključujući DR i MR)	37.404
VŠS	5.172
SSS	10.604
Ostali zaposleni	62
Ukupno:	53.242

Tablica 9: Informacije o ukupnim naknadama isplaćenim u 2023. godini Upravi Banke, ostalim identificiranim radnicima i članovima Nadzornog odbora

Kategorija	Broj zaposlenika	Bruto naknade ('000 KM)	Bruto fiksne naknade ('000 KM)	Bruto varijabilne naknade ('000 KM)
Uprava Banke	7	2.332	1.795	537
Ostali identificirani radnici	11	1.474	1.201	273
Nadzorni odbor	(2)*	42	42	-
Ukupno:	20	3.848	3.038	810

*naknada se isplaćuje samo nezavisnim članovima Nadzornog odbora

Tablica 10: Informacije o varijabilnim naknada isplaćenim u 2023. godini po vrstama

Kategorija	Bruto varijabilne naknade ('000 KM)	Novčana sredstva ('000 KM)	Dionice ('000 KM)	Instrumenti povezani s dionicama ('000 KM)
Uprava Banke	537	537	0	0
Ostali identificirani radnici	273	273	0	-
Nadzorni odbor	-	-	-	-
Ukupno:	810	810	0	0

Banka ne koristi niti su dodijeljene diskrecijske penzijske pogodnosti tijekom financijske godine već postupa u skladu sa zakonskim obavezama koje reguliraju plaćanje obaveznog poreza i pripadajućih doprinosa.

3.9 Informacija o najvažnijim parametrima i argumentima za sustav varijabilnih dijelova naknada i drugih nenovčanih pogodnosti

Navedene informacije su prethodno detaljno opisane pod točkama 3.2. Informacije o vezi između plaće i uspješnosti i 3.5. Informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente naknada.

Broj radnika čije ukupne naknade u 2023. godini iznose preko 100.000 BAM je 48.

4. Konsolidirani izvještaji

Banka ne izrađuje izvještaje na konsolidiranoj osnovi, obzirom da u svom portfelju nema podređenih društava. Banka izvještaj izrađuje na pojedinačnoj osnovi.

5. Podaci i informacije koje se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima banke

5.1 Kratak opis strategije i politika za svaki pojedinačni rizik

Osnovni ciljevi Banke pri preuzimanju i upravljanju rizicima kojima je ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju jeste pravovremena identifikacija, ocjena intenziteta i obuhvata, nadzor te kontrola i/ili sprječavanje onih rizika koji izravno ili neizravno narušavaju ili mogu narušiti sposobnost Banke u ostvarenju poslovne strategije i dugoročnih i kratkoročnih poslovnih ciljeva.

Uprava, uz podršku visokog rukovodstva odnosno rukovoditelja prve hijerarhijske razine, je odgovorna za razumijevanje prirode i razine rizika kojima je Banka izložena, te da osiguraju primjenu odgovarajućih procesa upravljanja rizicima kako bi se smanjili ili spriječili rizici, te da osiguraju da Banka drži adekvatnu vrijednost kapitala iznad regulatornog minimuma kako bi se mogli podnijeti takvi rizici.

Banka definira Sposobnost podnošenja rizika kao najveći ukupni nivo rizika i vrste rizika koje banka može preuzeti, uzimajući u obzir raspoloživi kapital, likvidnost, kvalitetu sistema upravljanja rizicima i sistema internih kontrola, te regulatorna ograničenja u pogledu preuzimanja rizika.

Banka definira limite izloženosti rizicima kao kvantitativna ograničenja i mjere za ovladavanje rizicima, preuzimanje rizika i njihove koncentracije po proizvodima, poslovima, poslovnim linijama, članicama bankarske grupe i drugim kriterijima upravljanja rizicima, koji banci omogućavaju alokaciju rizika po poslovnim linijama i vrstama rizika, uzimajući u obzir usvojenu sklonost ka preuzimanju rizika i sposobnost podnošenja rizika.

Banka kontinuirano provodi identifikaciju rizika kojima je izložena ili bi mogla biti izložena. Najznačajniji rizici kojima je Banka izložena su svakako kreditni, tržišni i operativni rizici.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci. Osnovni standardi za upravljanje kreditnim rizikom su:

Kreditna strategija - zadatak joj je postaviti ciljeve i težnju Banke u smislu apetita za kreditnim rizikom i vezom sa profitabilnošću. Ključni princip je organski rast i zadržavanje vodeće pozicije na tržištu kroz profitabilnost prilagođenu za rizik i korištenje prilika za rast koje se ukažu u makroekonomskom kontekstu. Na nivou segmenata Banka usvaja specifične strategije, *Strategiju kreditnog rizika po granama privrede* i *Strategiju kreditnog rizika Maloprodaje*.

Politike i procedure su važan alat u uspostavljanju okvira za upravljanje kreditnim rizicima u Banci kako bi se: ojačala i održala visoka razina kulture upravljanja rizicima, doprinijelo smanjenju gubitaka i kreiranju dodatne vrijednosti i definirali jasni principi i procedure vezane za upravljanje rizicima.

Upravljanje portfeljem cilj mu je praćenje postojećeg rizičnog portfelja Banke i poduzimanje mjera kako bi se isti uskladio sa željenim profilom kroz razne mjere redistribucije pozicija u portfelju.

Odobrovanja kredita ima zadatak odobravanje ili zanaavljanje kredita klijentima uz minimiziranje vjerojatnosti da će klijent otići u status neizmirenja obaveza (procjena kvalitete klijenta), te maksimiziranje mogućnosti naplate u slučaju defaulta (osiguranje kvalitetnih kolaterala).

Monitoring kreditnih rizika i naplata potraživanja ima za cilj utjecati na smanjenje troška kreditnog rizika kroz pravovremeno prepoznavanje potencijalno rizičnih klijenata kroz sustav znakova ranog upozorenja i kroz revizorski pristup i definiranje monitoring aktivnosti, na razini klijenta za korporativne klijente i na portfolio principu za klijente maloprodaje te smanjenje delikventnog portfelja kroz definiranje različitih strategija uzimajući u obzir izvedivost, vjerojatnost uspjeha, potrebno vrijeme, te troškove za ostvarenje iste. Intenziviranje aktivnosti naplate ovisi o vrsti proizvoda i stupnju kašnjenja.

Restrukturiranje definira strategiju s ciljem povratka klijenta u standardno poslovanje i smanjenja troška kreditnog rizika za Banku u najkraćem mogućem roku.

Kroz aktivnosti modifikacije provode se ustupci prema klijentima koji se nalaze ili će se naći u financijskim poteškoćama, a ustupci nisu potaknuti tržišnim ili sličnim razlozima, sve s ciljem minimiziranja gubitaka u kreditnoj izloženosti.

Definicija kreditnog rizika uključuje:

Potkategorije	Definicija	Procjena
Rizik defaulta	Rizik ostvarenja gubitaka zbog nemogućnosti dužnika ili druge ugovorne strane financijske obveze (obveznica, zadužnica, kredit, zakup, obročna otplata duga itd.) da pravovremeno otplati kamate i/ili glavnicu ili bilo koji drugi iznos proizašao iz obveze. Ovaj rizik također uključuje: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rizik zemlje</i>: negativna strana poslovanja u poslovnom okruženju određene zemlje koja utječe na kreditnu sposobnost dužnika • <i>Transforni rizik</i>: rizik da država poduzme mjere usmjerene ka ograničavanju kapitalnih transfera i konverzije valuta • <i>Valutno inducirani kreditni rizik</i>: rizik neispunjenja kreditnih obveza koji proizlazi iz kredita u valuti različitoj od lokalne valute dužnika. • <i>Rizik sektorske koncentracije</i>: rizik koji proizlazi iz pretjerane izloženosti određenom sektoru ili zemlji. 	Značajan
Rizik druge ugovorne strane	Rizik drugih ugovornih strana OTC („Over the counter“) i SFT („Security financing transaction“) instrumenata.	Značajan
Koncentracijski rizik	Koncentracijski rizik je rizik u portfelju banke koji proizlazi iz koncentracije prema istoj drugoj ugovornoj strani / skupini. Predstavljen je potencijalnim gubicima velikih izloženosti koji bi mogli ugroziti sposobnost banke da održi svoje temeljno poslovanje.	Značajan
Rizik financijskih ulaganja (nelikvidni udjeli)	Odnosi se na rizik koji proizlazi iz oscilacija u vrijednosti vlasničkih udjela i investicijskih fondova koji pripadaju u knjigu banke, koje karakterizira niža razina likvidnosti i za koje ne postoje pouzdane tržišne cijene.	Značajan
Rezidualni rizik	Rizik povezan s korištenjem tehnika ublažavanja kreditnog rizika (npr. pravni rizik, rizik dokumentacije, rizik likvidnosti kolaterala). Rizik nastaje ako su priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika kojim se Banka koristi manje djelotvorne nego što se očekivalo.	Značajan
Migracijski rizik	Rizik povezan s potencijalnim smanjenjem rejtinga dužnika, pri čemu se nastupanje statusa neispunjavanja obveza smatra najekstremnijim smanjenjem rejtinga.	Značajan
Rizik namirenja	Rizik namirenja je rizik da pri transakcijama jedna ugovorna strana obavlja transakciju (plaćanje) na dan namirenja, a druga ugovorna strana ne ispuni svoje obveze (namira).	Nije značajan
Kamatno inducirani rizik¹	Kamatno inducirani rizik je definiran kao rizik gubitka kojem je dodatno izložena banka koja preuzima rizik iz izloženosti vezanih za promjenjivu kamatnu stopu.	Značajan (5-15% regulatornog kapitala)

Uspostavom sustava limita, sukladno zakonu i internim standardima procjene i mjerenja izloženosti kreditnom riziku, Banka osigurava očuvanje i zaštitu kapitala te sigurnost u poslovanju.

¹ Na zahtjev lokalnog regulatora izdvojen kao poseban rizik

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na financijski rezultat i kapital Banke zbog promjene cijena na tržištu.

Tržišnim rizicima, u smislu Zakon o bankama Federacije Bosne i Hercegovine, te podzakonskim aktima koji pokrivaju područje upravljanja i kontrole tržišnim rizikom, smatraju se pozicijski rizik, valutni rizik i robni rizik, rizik kreditne marže, rizik vrednovanja i rizik ulaganja.

Upravljanje tržišnim rizikom je razvijeno u skladu sa propisanim regulatornim zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu i: FBA), te usklađeno sa pravilima i standardima upravljanja i kontrole rizika UniCredit Grupe.

Prilikom definiranja postupka upravljanja tržišnim rizicima Banka je obuhvatila:

- ciljeve i osnovne principe u preuzimanju i upravljanju tržišnim rizikom,
- apetit za rizike Banke,
- toleranciju Banke prema riziku u skladu sa strateškim poslovnim ciljevima Banke,
- interni kapital alociran na tržišne rizike u odnosu na ukupne zahtjeve za internim kapitalom.

U procjeni tržišnih rizika Banka uzima u obzir:

- značajne promjene strategije tržišnih rizika Grupe, politika i veličine limita,
- potencijalni utjecaj ovih promjena na profil Banke i
- osnovne trendove na financijskim tržištima i lokalnom tržištu.

Rizici koje uključuju tržišni rizici su:

Potkategorije	Definicija	Procjena
Kamatni rizik (trading portfolio)	Rizik smanjenja tržišne vrijednosti pozicije uslijed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa.	Značajan
Valutni rizik	Rizik ostvarenja gubitka uslijed nepovoljnih kretanja tečaja stranih valuta.	Značajan
Rizik kapitala	Rizik ostvarenja gubitaka uslijed nepovoljnih kretanja cijena vlasničkih vrijednosnih papira ili burzovnih indeksa.	Značajan
Rizik kreditne marže (Spread)	Rizik kreditne marže nastaje zbog promjena tržišne vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira uzrokovanih fluktuacijama u njihovim kreditnim razlikama.	Značajan
Osnovni rizik	Rizik ostvarenja gubitka zbog nepovoljnih kretanja u relativnim klasama parametara rizika (npr. međuvalutni swapovi, krivulje kamatnih stopa različitih tenora iste valute, obveznice u odnosu na CDS). Rizik da ofsetiranje ulaganja u strategiju zaštite neće imati promjene cijena u potpuno suprotnim smjerovima. Ova nesavršena korelacija između dva ulaganja stvara potencijal za višak dobitaka ili gubitaka u strategiji zaštite, čime se dodaje rizik poziciji. Ostali oblici osnovnog rizika uključuju osnovu „proizvoda“, koja proizlazi iz neusklađenosti u vrsti ili kvaliteti zaštite i predmeta zaštite te „vremensku“ ili „kalendarsku“ osnovu.	Značajan
Rizik udjela	Rizik koji proizlazi iz oscilacija u vrijednosti likvidnih vlasničkih udjela i investicijskih fondova koji pripadaju u knjizi banke.	Značajan
Rizik promjene tečaja - BB - ne FV portfolio	Valutni rizik pozicija koje pripadaju u knjizi banke, a ne vrednuju se po fer vrijednosti.	Nije značajan
CVA rizik	Rizik koji proizlazi iz volatilnosti bilateralne CVA prilagodbe primijenjene na vrednovanje portfelja transakcija s drugom stranom.	Značajan
Close out rizik	Gubitak koji bi nastao da bi se dobila odgovarajuća „bid“ cijena (za instrumente koji su imovina u trenutku procjene) ili „ask“ cijena (za instrumente koji su obveze u vrijeme procjene) za financijske instrumente vrednovane po srednjoj tržišnoj cijeni.	Nije značajan
Rizik troškova finansiranja	Rizik koji proizlazi iz prilagodbe vrijednosti portfelja derivata s obzirom na rizik financiranja.	Značajan
Rizik manje likvidne pozicije	Rizik se odnosi na ograničenu tržišnu likvidnost što se prenosi na stare ili nepouzdate srednje cijene.	Nije značajan

Upravljanje tržišnim rizikom je sveobuhvatan proces, i detaljno je podržan nizom internih akata kako je navedeno detaljno u dokumentu Strategija tržišnih rizika i pripadajućem aneksu. Upravljanje tržišnim rizicima je također podržano i korištenjem raznih alata i mehanizama za kontroliranje tržišnog rizika

Rizik likvidnosti i rizik kamatne stope u knjizi banke

U ovu kategoriju spadaju sljedeće podkategorije rizika:

Potkategorije	Definicija	Procjena
Rizik likvidnosti	Model upravljanja likvidnošću Banke temelji se na načelu da Banka u svakom trenutku mora izvršiti svoje obveze plaćanja bez nastanka neprihvatljivih gubitaka. Primjena ovog načela omogućit će Banci kontinuirano sigurno poslovanje i očuvanje franšize i brenda. Rizik likvidnosti definira se kao rizik da Banka ne može izvršiti svoje očekivane (ili neočekivane) tekuće i buduće obveze (gotovinom ili isporukom), a da pritom ne ugrozi svoje svakodnevno poslovanje ili financijsko stanje.	Značajan
Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	Kamatni rizik u knjizi banke (IRRBB) podrazumijeva trenutni ili budući rizik za kapital i profitabilnost banke koji proizlazi iz nepovoljnih kretanja kamatnih stopa koja utječu na pozicije koje pripadaju u knjigu banke. Glavni izvori kamatnog rizika mogu se klasificirati na sljedeći način: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rizik gapa</i>: proizlazi iz vremenske strukture bilance i povezan je s vremenskom neusklađenošću u dospijeću i promjenama cijena imovine i obveza te vanbilančnim kratkoročnim i dugoročnim pozicijama (paralelni ili rizik promjene cijena), a također proizlazi iz promjene nagiba i oblika krivulje prinosa (neparalelan ili rizik prinosa); • <i>Osnovni rizik</i>: proizlazi iz zaštite izloženosti jednoj kamatnoj stopi s izloženošću stopi koja se mijenja pod različitim uvjetima; • <i>Opcijski rizik</i>: proizlazi iz opcija, uključujući ugrađene opcije, npr. kupnja proizvoda s fiksnom kamatnom stopom kada se tržišne kamatne stope mijenjaju. 	Značajan
Rizik modela ponašanja	Utjecaj stresiranih bihevioralnih pretpostavki, definiranih u okviru razvoja bihevioralnog modela „GOR bihevioralni modeli imovine i obveza za mjerenje rizika likvidnosti i kamatnog rizika“, uključuju se u ICAAP i mogu stvoriti dodatan kapitalni zahtjev ako su ti utjecaji značajni. Konkretno, gubitak u EVE-u koji proizlazi iz značajne intrinzične neizvjesnosti bihevioralnih parametara (npr. „ljepljivost“ depozita bez dospjeća ili stopa prijevremene otplate) mora se obuhvatiti kao komponenta rizika modela u ekonomskom kapitalu. U slučaju da bihevioralni parametri pokazuju značajnu ovisnost o tržišnim varijablama, gubitak u EVE-u koji proizlazi iz bihevioralnih parametara uvjetovanih ICAAP scenarijima mora se zabilježiti kao komponenta bihevioralnog rizika u ekonomskom kapitalu. Kada model rizika i bihevioralni rizik uvjetuju smanjenje NII-a, utjecaj treba uzeti u obzir pri izračunu AFR-a.	Značajan

Banka definira Strategiju upravljanja kamatnim rizikom u skladu sa FBA i primjenom metodologije i modela UniCredit Grupe. Glavni cilj Strategije upravljanja kamatnim rizikom je smanjenje štetnih utjecaj na neto kamatni prihod uslijed volatilnosti kamatnih stopa u višegodišnjem periodu.

Upravljanje kamatnim rizikom Banka provodi putem uspostavljenog sistema analize strukture bilanca Banke osjetljive na promjenljivost kamatnih stopa, kontrolu utvrđenih limita izloženosti kamatnom riziku i procjene utjecaj promjene kamatnih stopa na neto kamatne prihode i kapital Banke, uvažavajući valutnu i ročnu strukturu bilance.

Upravljanje kamatnim rizikom je sveobuhvatan proces, i detaljno je podržan nizom akata UniCredit Grupe i internih akata kako je navedeno detaljno u dokumentu Strategija tržišnih rizika i pripadajućem aneksu. Upravljanje kamatnim rizikom također je podržano i korištenjem raznih alata i mehanizama za kontroliranje navedenog rizika.

Za kamatni rizik bihevioralnog modela (eng. IRRBB - Behavioural model risk) godišnje se provodi procjena materijalnosti. Ovaj rizik predstavlja gubitak ekonomske vrijednosti kapitala koji proizlazi iz značajne intrinzične nesigurnosti parametara ponašanja.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka uslijed neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava, odnosno uslijed eksternih događaja. Definicija operativnog rizika uključuje pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik. Pravni rizik je rizik koji nastaje zbog mogućnosti da neispunjene ugovorne obveze Banke, pokrenuti sudski postupci protiv Banke, kao i donesene poslovne odluke Banke za koje se ustanovi da su neprovedive, negativno utječu na poslovanje ili financijski položaj Banke.

Banka je izložena operativnim rizicima u svim svojim aktivnostima, a kao posljedica te činjenice, upravljanje operativnim rizicima distribuirano je kroz cjelokupnu vertikalnu i horizontalnu hijerarhijsku strukturu Banke. Sustav upravljanja operativnim rizikom obuhvaća razne alate i mehanizme za izbjegavanje, kontroliranje i/ili prijenos operativnog rizika na treće osobe.

Polazna osnova sustava upravljanja operativnim rizicima je uređen set internih akata, počevši od *Politike upravljanja i kontrole operativnih rizika* Banke. Banka teži integriranom upravljanju operativnim rizicima, koje podrazumijeva da je stvarna izloženost riziku usklađena sa ukupnim apetitom za rizik Banke. Obzirom na dinamično i složeno okruženje u kojem Banka posluje, Banka razvija i strategije za specifična odnosno značajna područja upravljanja operativnim rizicima, te iste predstavljaju prirodni, detaljniji nastavak ukupne *Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima*. Najznačajnije takve strategije su:

- *Strategija upravljanja sustavom zaštite i*
- *Strategija informacijskog sustava Banke.*

Izradom i održavanjem takvih strategija potvrđuje se najviša razina kulture upravljanja operativnim rizicima u svim organizacijskim dijelovima Banke. Njima nije iscrpljena potreba i mogućnost Banke da i dalje razvija i propisuje i druge specifične strategije, politike i procedure upravljanja operativnim rizicima.

Rizici u upravljanju operativnim rizicima uključuju:

Potkategorije	Definicija	Procjena
Financijski kriminal	Rizik od pranja novca, kršenja sankcija, mita i korupcije te KYC („Know your client“) neadekvatnosti/propusta.	Značajan
Tržišni integritet	Rizik neusklađenosti s regulatornim zahtjevima u pogledu integriteta tržišta, poštenja, transparentnosti i prevencije zlouporabe tržišta.	Značajan
Ponašanje korisnika	Nepostupanje u skladu s najboljim interesima klijenata, poštenim tržišnim praksama i kodeksima ponašanja.	Značajan
Zaštita podataka	Rizik od sankcija i narušavanja ugleda koji proizlaze iz kršenja povjerljivosti osobnih podataka (odavanje/curenje podataka) i nepoštivanja	Značajan

Potkategorije	Definicija	Procjena
	Uredbe o zaštiti osobnih podataka (posebno Uredbe br. 679/2016 EU GDPR).	
Interna prijevarena	Prijevarena koju je protiv organizacije počinila ili pokušala počiniti interna osoba (tj. zaposlenik institucije ili osoba povezana sa institucijom, uključujući slučajeve u kojima zaposlenik djeluje u dosluhu s vanjskim osobama).	Značajan
Eksterna prijevarena	Prijevarena koju je protiv institucije počinila ili pokušala počiniti vanjska osoba (tj. osoba koja nije izravno povezana s financijskom institucijom).	Značajan
Isporučka izvršenja i upravljanje procesima	Neuspjeh u obradi, upravljanju ili izvršenju transakcija i/ili drugih procesa (npr. promjena programa) na ispravan i odgovarajući način.	Značajan
ICT / IKT rizici	Rizik od gubitka financijskog/tržišnog udjela i narušavanja ugleda zbog zlouporabe informacijske i komunikacijske tehnologije.	Značajan
ICT / IKT sigurnosni rizici	Rizik od gubitka zbog kršenja povjerljivosti, narušavanja integriteta sustava i podataka, neprikladnost i nedostupnost sustava i podataka. Ovo uključuje sigurnosni rizik kao rezultat neadekvatnih ili pogrešnih internih procesa ili eksternih događaja uključujući cyber napade.	Značajan
Praksa zaposlenih i sigurnost na radnom mjestu	Rizik kršenja zakona o radu, lošeg upravljanja odnosima sa zaposlenicima i nemogućnosti osiguravanja sigurnog radnog okruženja.	Značajan
Prirodne katastrofe i javna sigurnost	Rizik od gubitka zbog štete na materijalnoj imovini institucije, imovini klijenta ili javnoj imovini za koju je odgovorna institucija i ozljede nanesene zaposlenicima ili osobama povezanim sa institucijom.	Značajan
Outsourcing i treće strane	Rizik neuspješnog upravljanja odnosima s trećim stranama i povezanim rizicima na primjeren način. Na primjer, nepoduzimanje odgovarajućih koraka za identificiranje i ublažavanje dodatnih operativnih rizika koji proizlaze iz eksteralizacije usluga ili funkcija.	Značajan
Porezni rizik	Rizik neispunjavanja poreznih obveza / podnošenja poreznih prijava.	Značajan
Reputacijski rizik	Trenutni ili budući rizik od gubitaka prihoda i kapitala koji mogu biti uzrokovani nepovoljnom percepcijom ugleda financijske institucije od strane njezinih klijenata, drugih ugovornih strana (uključujući vjerovnike, tržišne analitičare, druge relevantne strane), dioničara (investitora), regulatora ili zaposlenika (dionika).	Značajan

Ostali rizici

Ova kategorija uključuje vrste rizika povezane sa profitabilnošću ili rizike koji ne pripadaju prethodnim kategorijama.

Potkategorije	Definicija	Procjena
Poslovni rizik	Poslovni rizik se definira kao mjera udaljenosti između neočekivanih nepovoljnih promjena u budućim zaradama banke i očekivanih promjena.	Značajan
Rizik nekretnina	Rizik nekretnina se definira kao potencijalni gubitak koji proizlazi iz fluktuacija tržišne vrijednosti portfelja nekretnina Banke. Rizik nekretnina ne uzima u obzir nekretnine koje se drže kao kolaterali.	Značajan
Makroekonomski rizik	Makroekonomski rizik definira se kao rizik koji proizlazi iz promjena općih makroekonomskih uvjeta koji bi mogli utjecati na buduće zarade, buduće kapitalne zahtjeve ili razinu raspoloživih finansijskih sredstava.	Značajan (5-15% regulatornog kapitala)
Rizik modela²	Rizik modela definira se kao rizik pogreške modela zbog netočnih ulaznih podataka, pogrešnih pretpostavki, pogrešnog dizajna modela ili zlouporabe modela koji mogu ugroziti ispravnu procjenu ekonomskog kapitala. Pričuva za rizik modela kvantificira se na temelju procjene upravljanja rizikom modela (MRM) na različitim komponentama rizika modela (tj. Model, podaci, IT, proces i razina rizika modela) različitih vrsta rizika.	Značajan
Rizik države	Rizik neispunjavanja obveza koji se odnosi na izloženost prema državi, njezinoj središnjoj vladi ili centralnoj banci.	Značajan
Rizik prekomjerne poluge	Potencijalno povećanje rizika prekomjerne poluge uzrokovano smanjenjem vlastitih sredstava institucije kroz očekivane ili ostvarene gubitke, ovisno o primjenjivim računovodstvenim pravilima	Značajan (5-15% regulatornog kapitala)
Rizik bankarstva u sjeni	Rizik koji proizlazi iz nekonsolidiranih subjekata – koji nisu definirani kao bankovne institucije – koji obavljaju aktivnosti slične banci (tj. transformacija dospijeća/likvidnosti, prijenos finansijske poluge i kreditnog rizika)	Nije značajan
Okolišni, socijalni i upravljački (ESG rizici) rizici	Okolišni, socijalni i upravljački (Environmental, Social and Governance tj ESG) rizik predstavlja vjerovatnoću gubitaka ili dodatnih troškova, ili gubitak planiranih prihoda ili gubitak reputacije Banke radi negativnog finansijskog utjecaja sadašnjih ili budućih faktora ESG-a na druge ugovorne strane i njihovu imovinu. <ul style="list-style-type: none"> Klimatski i okolišni faktori su povezani s kvalitetom prirodnog okoliša i ekosustava te 	Nije značajan

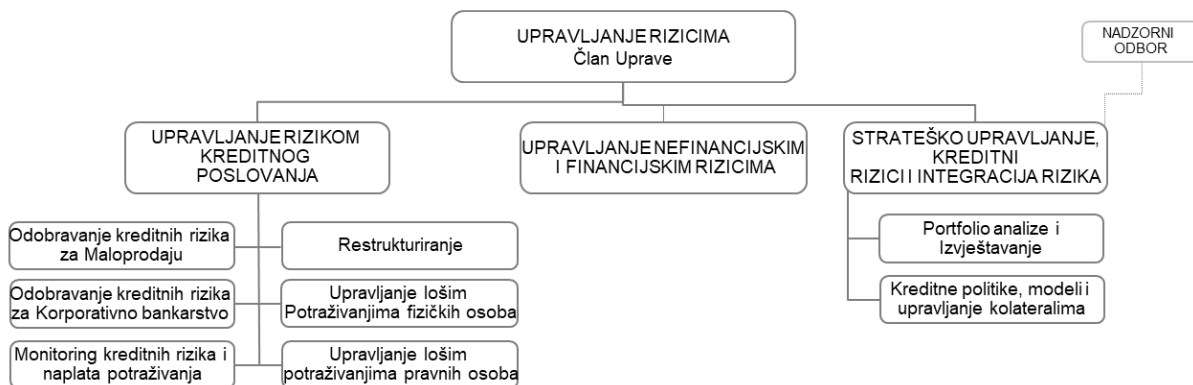
² Za potrebe lokalnog ICAAP izvješća Banka se treba uskladiti sa Smjernicom o izmjeni i dopuni Smjernica za izvještavanje Agencije za bankarstvo FBiH o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a u Banci gdje je regulator definirao mapu za identifikaciju rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena. Na temelju mape Rizik modela je definiran kao potkategorija Operativnog rizika, tako da će Banka navedeno prikazivati kako je zahtjevano bez promjene u metodologiji izračuna (SREP zahtjev).

Potkategorije	Definicija	Procjena
	<p>uključuju čimbenike kao su klimatske promjene (najviše izražene i priznate), biološka raznolikost, potrošnja energije, onečišćenje i gospodarenje otpadom. Ti čimbenici mogu dovesti do negativnih financijskih učinaka kroz niz pokretača rizika koji se mogu kategorizirati kao fizički rizici i prijelazni rizici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fizički rizici su ekonomski troškovi i finansijski gubici koji proizlaze iz povećanja ozbiljnosti i učestalosti: <ul style="list-style-type: none"> o ekstremnih vremenskih događaja povezanih s klimatskim promjenama (ili ekstremnih vremenskih događaja), kao što su toplotni valovi, klizišta, poplave, šumski požari i oluje (tj. akutnih fizičkih rizika). o dugoročnijih postepenih klimatskih promjena, kao što su promjene padavina, ekstremne vremenske promjene, porast nivoa kiselosti okeana, mora i prosječnih temperatura (tj. hroničnih fizičkih rizika ili hroničnih rizika). o indirektnih utjecaja klimatskih promjena kao što je gubitak usluga ekosistema (npr. dezertifikacija, nestašica vode, degradacija kvaliteta tla ili morske ekologije). - Prijelazni rizici odnose se na finansijski gubitak Banke koji može proizaći, direktno ili indirektno, iz procesa prilagođavanja prema ostvarenju niskougljične i okolišno održivije ekonomije, povezani sa: <ul style="list-style-type: none"> o političko-regulatornim rizicima koji proizlaze iz zahtjeva u pogledu energetske efikasnosti, mehanizama za određivanje cijena ugljika kojima se povećava cijena fosilnih goriva ili politika kojima se podstiče održivo korištenje zemljišta; o tehnološkim rizicima - kada tehnologija s manje štetnim utjecajem na klimu zamijeni tehnologiju sa štetnijim utjecajem na klimu; o tržišnim rizicima - kada se, na primjer, preferencije i potražnja potrošača i korporativnih klijenata okreću prema proizvodima i uslugama koji su manje štetni za klimu • Društveni i upravljački faktori su povezani s pravima, dobrobiti i interesima ljudi i zajednica, uključujući načine upravljanja okolišnim i društvenim faktorima u politikama i procedurama druge ugovorne strane. 	

Potkategorije	Definicija	Procjena
	Banka je provela procjenu materijalnosti ovog rizika na osnovu pravila u Proceduri za provedbu ocjene adekvatnosti internog kapitala, te u Integracija C&E rizika u ICAAP i kao takav je proglašen nematerijalan tj. nije značajan.	
Rizik eksteralizacije³	Rizik eksteralizacije je rizik koji nastaje kad banka ugovorno provjerava trećoj strani (pružiocima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavila. U okviru upravljanja rizikom eksteralizacije Banka je definirala da se za svaku eksteraliziranu aktivnost provodi procjena rizika eksteralizacije na način da su definirane obaveze i odgovornosti organizacijskog dijela ili uposlenika koji sudjeluju u procesu eksteralizacije. Upravljanje rizicima koji su povezani sa eksteralizacijom treba biti sastavni dio sistema upravljanja rizicima banke.	Značajan (5-15% regulatornog kapitala)

5.2 Struktura odnosno organizacija funkcije upravljanja rizicima

Organizacijska shema Upravljanja rizicima:

Za upravljanje rizicima u UniCredit Bank d.d. Mostar odgovorna je divizija Upravljanje rizicima. Odgovornost divizije uključuje poslove identifikacije, mjerenja, ocjene rizičnog profila Banke uzimajući u obzir sve značajne rizike, nadzor nad funkcioniranjem metoda i modela za upravljanje svim vrstama rizika, vrednovanje adekvatnosti i djelotvornosti unutarnjih kontrola u procesu upravljanja svim vrstama rizika.

Osnov efikasnog upravljanja rizicima je snažna, konzistentna kultura upravljanja rizicima, što rezultira opredjeljenjem Banke da proaktivno upravlja i kontrolira rizike, kroz različite oblike prevencije te mitigacije istih, kroz cjelokupnu organizacijsku strukturu Banke. To je sveobuhvatan proces koji obuhvata redovno i pravovremeno identificiranje, mjerenje/procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i kontrolu rizicima, uključujući izvještavanje o rizicima.

Banka svojim aktima propisuje procedure za navedene elemente procesa, u skladu sa regulatornim propisima, standardima, te internim pravilima i najboljom praksom struke

Uspostavom adekvatne organizacijske strukture unutar upravljanja rizicima u Banci osigurano je da sva načela u upravljanju rizicima budu zastupljena i pokrivena i kroz organizaciju strukturu Banke.

Opće značajke upravljanja rizicima u Banci:

- Snažna kultura i svijest o upravljanju rizicima neodvojivi su dio sustava upravljanja rizicima Banke, i predmet su kontinuiranog ulaganja i razvoja,

³ Na zahtjev lokalnog regulatora izdvojen kao poseban rizik

- Razborita strategija i snažan fokus na upravljanje kvalitetom aktive
- Banka upravlja rizicima na integriran i sveobuhvatan način, vertikalno i horizontalno, kroz sve razine upravljanja i kroz sve funkcije, korištenjem konzistentnih metodologija i terminologija,
- Banka kontinuirano identificira i nadzire rizike - odluke se donose informirano, one su eksplicitne i jasne.
- Banka upravlja rizicima uzimajući u obzir i buduća kretanja, pri čemu se, zajedno sa redovnim nadzorom postojećih rizika, identificiraju novi ili rastući rizici,
- Unaprjeđenje sustava upravljanja rizicima i sustava internih kontrola se obavlja kontinuirano, a posebno u slučaju relevantnih promjena u rizičnom profilu Banke i u okruženju.

5.3 Obuhvatnost i karakteristike sustava izvještavanja o rizicima, kao i načina mjerenja rizika

Banka je osigurala da su izvješća o rizicima kojima je izložena transparentna, sveobuhvatna, korisnog sadržaja, usporediva te pravovremena.

Uprava, Kreditni odbor, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za rizike i drugi odbori redovno se izvještavaju o svim rizicima u Banci.

Izvještaji o Upravljanju rizicima u sebi minimalno sadrže informacije o:

- Ključnim indikatorima u upravljanju kreditnim rizikom (volumen neprihodujućih kredita, pokrivenost rezervacijama prihodujućih kredita, pokrivenost ispravkama vrijednosti neprihodujućih kredita, dinamiku kretanja volumena i ispravki vrijednosti, naplata loših potraživanja)
- Ključnim indikatorima u upravljanju tržišnim i rizikom likvidnosti (NSFR, LCR, Credit-Basis-Point Value (CPV); Loss warning level (LWL))
- Ključnim indikatorima u upravljanju operativnim i reputacijskim rizicima (indikator operativnih rizika, ELOR, štete po osnovu operativnih rizika i sl.)
- Volumenu i kretanju instrumenata osiguranja
- Riziku koncentracije
- Objedinjenom izvješću za ICAAP sa svim vrstama rizika

Ključni pokazatelji poslovanja, kao i kvantitativni podaci o upravljanju rizicima u poslovanju redovno se objavljuju kroz godišnje Izvješće Banke.

Banka primjenjuje model "3 razine rizika" koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku financijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete financijskog instrumenta:

- a) nivo kreditnog rizika 1 – nizak nivo kreditnog rizika (engl. performing),
- b) nivo kreditnog rizika 2 – povećan nivo kreditnog rizika (engl. underperforming) i
- c) nivo kreditnog rizika 3 – izloženosti kod kojih je nastalo umanjeње vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (engl. non-performing).

Financijski instrumenti u nivou kreditnog rizika 1. rezultiraju priznavanjem 12-og mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Financijski instrumenti u nivou kreditnog rizika 2. rezultiraju priznavanjem očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli životni vijek instrumenta. U nivou kreditnog rizika 3., očekivani kreditni gubitak za životni vijek će biti zabilježen.

5.4 Ocjena adekvatnosti uspostavljenog sustava upravljanja rizicima banke u odnosu na njen rizični profil, poslovnu politiku i strategiju

Imajući u vidu organizaciju u upravljanju rizicima, uspostavljen sustav internih kontrola i sustav izvještavanja vidljivo je da je sustav u upravljanju rizicima u UCB u proteklom periodu bio efikasan i razborit, te prilagođen profilu Banke. Ovakvu ocjenu temeljimo na sljedećim činjenicama:

- Banka ima uspostavljen adekvatnu organizacijsku strukturu u upravljanju rizicima
- Banka ima uspostavljen adekvatan sustav internih kontrola na sve tri razine
- Svi izvještaji prema upravljačkim strukturama, a koji uključuju Odbore unutar Banke, Kreditni odbor, Upravu, Nadzorni odbor su dostavljeni u definiranim rokovima. Sadržaj i struktura izvještaja osiguravali su sve potrebite informacije za donošenje upravljačkih odluka
- Svi izvještaji prema regulatoru, UC Grupi, te njoj nadležnim regulatorima, te eksternim revizorima dostavljeni su u definiranim rokovima
- Strategija rizika se redovno preispituju i primjenjuju u praksi upravljanja rizicima Banke, te s tim u svezi nisu zabilježena značajnija odstupanja od onih koje je Banka primarno sebi zadala kao cilj u 2023. godini
- U cilju umanjivanja kreditnog rizika odnosno udjela nekvalitetne aktive u bilanci Banka primjenjuje *Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje rizika rasta kamatnih stopa* izdanu od strane Agencije za bankarstvo FBiH.
- Zahvaljujući redovnom monitoringu, te pravovremeno odobrenim mjerama vezano za ublažavanje rizika izazvanog rastom referentnih kamatnih stopa, inflacijom i drugim poremećajima na tržištu Banka je zadržala dobre pokazatelje aktive i u 2023. Dobri pokazatelji aktive su i rezultat rada u prethodnim godinama kroz proces odobravanja i monitoring klijenata. Proaktivan pristup klasifikaciji klijenata i u kalkulaciji ispravki vrijednosti osigurao je Banci snažne temelje u borbi protiv negativnih posljedica na financijski sustav, korisnike financijskih usluga i gospodarstvo BiH uzrokovanih ratom u Ukrajini.
- Banka nije zabilježila probijanje limita definiranih zakonodavnim okvirom
- U procesu upravljanja rizicima nisu zabilježene značajnije preporuke od strane interne i eksterne revizije, te regulatora u dijelu upravljanja rizicima

5.5 Politike zaštite od rizika i politike (informacije o primijenjenim tehnikama smanjenja kreditnog rizika) smanjenja rizika, kao i načine koje banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u smanjenju rizika

Smanjenje kreditnog rizika je tehnika kojom se Banka koristi za smanjivanje kreditnog rizika povezanog s izloženošću ili izloženostima koje Banka ima, a koja obuhvaća materijalnu i nematerijalnu kreditnu zaštitu. Kolateral je sekundarni izvor naplate potraživanja koji predstavlja jedan od instrumenata smanjenja kreditnog rizika, čijim uzimanjem se nastoji umanjiti kreditni gubitak u slučaju nastanka statusa neispunjenja obaveza dužnika (u daljem tekstu default).

Kvaliteta klijenta temelji se na procjeni kreditne sposobnosti klijenta te kvalitete poslovnog odnosa s Bankom. Kolateral nikada nije zamjena za klijentov rejting. Ukoliko klijentov rejting ili kreditna sposobnost nisu adekvatni kredit ne može biti odobren. Instrumenti osiguranja služe da bi se Banka zaštitila u slučaju nastupanja događaja neizmirenja kredita kada je dužnik u nemogućnosti da izvrši plaćanje.

Nijedna izloženost na koju je primijenjena tehnika smanjenja kreditnog rizika ne smije dovesti do većeg iznosa izloženosti ponderiranog rizikom od identične izloženosti na koju nije primijenjena tehnika smanjenja kreditnog rizika. Internim Pravilnikom se definira lista kolaterala koje Banka primjenjuje u kreditno-garantnom poslovanju.

Sveobuhvatno upravljanje kolateralom obuhvata:

- dosljedne i koordinirane metode, instrumente i strategije neophodne sa globalnog bankarskog stanovišta;
- adekvatne procedure, sisteme i procese neophodne za svakodnevno upravljanje rizicima

Učinkovita implementacija tehnika smanjenja kreditnog rizika u poslovnim procesima Banke vodi optimizaciji korištenja kapitala.

Kolaterali se mogu generalno podijeliti na: materijalne kolaterale kao instrumente materijalne kreditne zaštite (eng. Funded credit protection) –tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti Banke proizlazi iz prava Banke da, u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obaveza druge ugovorne strane ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja povezanih s drugom ugovornom stranom, unovči ili prenese na sebe ili prisvoji ili zadrži određenu imovinu ili iznose, ili da smanji iznos izloženosti na iznos razlike između iznosa izloženosti i kreditne zaštite; lične kolaterale kao instrumente nematerijalne kreditne zaštite (eng. Unfunded credit protection) –tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti Banke proizlazi iz obaveze treće strane na plaćanje određenog iznosa u slučaju nastanka statusa neizmirenja obaveza dužnika ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja. U slučaju materijalnog kolaterala određena imovina (npr. pokretnina, nekretnina, depozit, i sl.) daje se Banci kao instrument osiguranja kredita i/ili drugih potraživanja Banke dok je u slučaju ličnog kolaterala i drugo lice, pored korisnika plasmana, odgovorno za pravovremenu i urednu otplatu kredita i/ili drugih plasmana

Temeljni preduvjet za prihvaćanje instrumenta osiguranja tražbina kao umanjitelja kapitalnog zahtjeva je priprema Ugovora o kreditu kojim je obuhvaćen instrument/instrumenti osiguranja tražbina, a koji je temeljen na pravnoj provedivosti. Taj Ugovor mora osigurati pravnu utemeljenost u relevantnom pravnom sustavu, kako bi bio obvezujući i provediv za obje stranke.

Postupke formalne i suštinske provjere i ocjene instrumenata osiguranja tražbina provode osobe nadležne za vođenje poslovnog odnosa s klijentom, odnosno u poslovanju s građanima, osobe koje provode postupak obrade zahtjeva, uz procjenu ovlaštenog procjenitelja koji je specijaliziran za suštinsku provjeru instrumenata osiguranja tražbina i uz saradnju sa Pravnim poslovima.

Pri provjeri i ocjeni instrumenta osiguranja tražbina naročito se vodi računa o: pravnoj sigurnosti i vlasništvu nad instrumentima osiguranja tražbina, postojanju tržišta instrumenta osiguranja tražbina npr. nekretnina, pokretnina, vrijednosnica, zaliha i dr., ročnosti instrumenata osiguranja tražbina i mogućnosti pravovremene naplate iz instrumenata osiguranja za cijelo vrijeme trajanja izloženosti, oscilacijama tržišne vrijednosti instrumenata osiguranja tražbina, bonitetu izdavatelja garancije odnosno vrijednosnog papira ili jamca, kvaliteti cediranih tražbina, kvaliteti i utrživosti zaliha, vijeku uporabe založene opreme, prijevoznih sredstava, posjedovanju kompletne dokumentacije o instrumentu osiguranja tražbina, te o eventualnom postojanju tereta trećih osoba na instrumentu osiguranja tražbina (npr. druga založna prava i druga ograničenja u namirenju Banke iz instrumenata osiguranja tražbina).

Da bi se nekretnina dana kao instrument osiguranja tražbina prihvatila kao umanjitelj kreditnog rizika potrebno je da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- Vrijednost nekretnine materijalno ne smije ovisiti o kreditnoj sposobnosti dužnika;
- Rizik vezan uz dužnika materijalno ne smije ovisiti o toj nekretnini, već o sposobnosti dužnika da podmiruje obvezu iz drugih izvora sredstava. U procesu odobravanja kredita primarno se utvrđuje kreditna sposobnost klijenta, te novčani tok ostvaren od nekretnine ne smije biti faktor koji utječe na otplatu kredita.

Izračun materijalne vrijednosti je postupak kojim Banka korigira tržišnu vrijednost instrumenta korektivnim faktorima, nakon čega se ta vrijednost umanjuje za vrijednost svih prethodno upisanih tereta. Temeljni preduvjeti za materijalno vrednovanje nekretnine su:

- pravna sigurnost;
- nekretnina mora biti osigurana od općih rizika i policia osiguranja vinkulirana u korist Banke;
- redovan monitoring tržišne vrijednosti, za stambene nekretnine ne stariji od 3 godine, za poslovne i ostale nekretnine 1 godina, te za nekretnine založene za plasmane klijenata koji se nalaze u portfelju nekvalitetnih/neprihodujućih izloženosti minimalno jednom godišnje (neovisno je li riječ o stambenim, poslovnim ili ostalim nekretninama), izuzev nekretnina založenih za plasmane klijenata koji su u cijelosti (100%) pokriveni rezervacijama.
- procjena nekretnine provedena u skladu s propisima iz FBA Uputstva za procjenu tržišne vrijednosti kolaterala.

5.6 Sažet opis povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vezi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti, na osnovu kojih zainteresirani učesnici na finansijskom tržištu mogu ocijeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima

Banka je organizaciju, a samim tim i sustav upravljanja rizicima, prilagodila svom modelu poslovanja. Na taj način djeluje u utvrđenom regulatornom okviru, te u okviru *Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima*. Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima određuju se ciljevi i osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima u poslovanju Banke u cjelini, a radi osiguranja jednoobraznosti u upravljanju istima i usklađenosti rizičnog profila s poslovnim ciljevima.

Strategija je usko vezana s poslovnim planom odnosno poslovnom strategijom Banke, osiguravajući podršku trenutnim i budućim poslovnim ciljevima razvoja uz cjelovit i kvalitetan sustav upravljanja rizicima.

U skladu s utvrđenim značajnijim skupinama rizika kojima je Banka izložena ili će biti izložena, donose se politike i ostali akti koji detaljnije uređuju upravljanja rizicima.

Regulatorni okvir za izradu *Strategije* je Zakon o bankama Federacije Bosne i Hercegovine, te relevantni podzakonski akti koji pokrivaju područje upravljanja i kontrole rizika.

Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima se utvrđuje okvir jedinstvenog i dosljednog upravljanja rizicima u Banci. *Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima* potiče izradu i održavanje strategija pojedinačnih područja upravljanja i kontrole rizika, kao njenih komplementarnih dijelova

Osnovni ciljevi preuzimanja i upravljanja rizicima u Banci su:

- osigurati zaštitu vrijednosti kapitala Banke uspostavom okvira integriranog upravljanja rizicima za identifikaciju, prevenciju i/ili mitigaciju, praćenje, procjenu te izvještavanje o svim rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena,
- donositi odluke na svim razinama u Banci, putem jasne i čvrste osnove u obliku relevantnih, sveobuhvatnih, točnih i pravovremenih informacija,
- osigurati da je izloženost rizicima razmjerna mogućnostima upravljanja njima odnosno da su potencijalni gubici uvijek razmjerni kapitalnoj sposobnosti Banke da podnese gubitak,
- kontinuirano težiti jačanju sustava upravljanja rizicima, prilagođavajući ga i dosljedno primjenjujući s obzirom na veličinu i tržišni udio, te najbolje prakse struke u području upravljanja rizicima na razini koju od Banke očekuju regulator, UniCredit Grupa, radnici te tržišno okruženje.

Preuzimanje rizika je neodvojivi dio poslovanja Banke, te su stoga poslovna strategija i *Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima* međusobno usklađene

Nadzorni odbor Banke, najmanje jednom godišnje, utvrđuje *Apetit za rizik*, a po potrebi i češće. *Apetit za rizik* se sastoji od:

- Izjava *Apetita za rizik* definira pozicioniranje Banke u smislu strateških ciljeva i povezanih profila rizičnosti, kao i putem kvalitativnih izjava i smjernica;
- Ključni pokazatelji *Apetita za rizik*, sastoje se od kvantitativnih KPI-eva, koja osigurava upravljanje i praćenje profila rizičnosti na strukturiran način, tj. provjerom stvarnih rezultata Grupe u odnosu na ciljeve, pragove upozorenja i limite, uz mehanizam eskalacije u slučaju kršenja istih;
- kaskadne strategije rizika, koja definira operativne indikatore, limite i kontrole za kaskadni prelazak na detaljnije nivoe.

Na taj način su trenutni i budući poslovni ciljevi razvoja podržani cjelovitim i kvalitetnim sustavom upravljanja rizicima.

Praćenje i izvještavanje o ostvarenju *Apetita za rizik* se prezentira nadležnim tijelima najmanje tromjesečno, čime se osigurava praćenje profila rizika i eskalacija procesa da bi se osigurala adekvatna reakcija kada su pragovi upozorenja blizu i/ili prekoračeni.

Ostvareni ključni pokazatelji po područjima poslovanja u 2023.godini su prikazani u tabeli:

Tablica 11: Prikaz ključnih pokazatelja poslovanja 31.12.2023.

Dimenzija	Tiering	KPI	Cilj 2023	Okidač 2023	Limit 2023	Q4 2023
Kapital	Tier 1	Adekvatnost redovnog osnovnog kapitala (%)	11,90%	10,64%	10,44%	18,90%
	Tier 1	Financijska poluga (%)	7,3%	6,6%	6,3%	9,18%
	Tier 1	Sposobnost preuzimanja rizika (%)	12,5%	11,0%	100%	13,5%
	Tier 2	Adekvatnost osnovnog kapitala (%)	14,15%	12,08%	12,69%	18,90%
	Tier 2	Adekvatnost ukupnog kapitala (%)	17,15%	15,08%	15,69%	18,90%
	Tier 2	MREL ₁ (%) na RWA	samo monitoring	samo monitoring	samo monitoring	
	Risk & Return	Tier 1	ROAC (%)	25,3%	14,4%	3,5%
Kreditni rizik	Tier 1	EL New Business (%)	0,06%	1,10%	1,28%	0,05%
	Tier 1	NPE (%)	4,9%	5,6%	6,3%	1,0%
	Tier 1	Trošak rizika (bps)	39	61	94	14
	Tier 2	EL Stock (%)	0,95%	1,19%	1,35%	0,93%
	Tier 1	Pokrivenost nekvalitetnih kredita ispravkama vrijednosti	66,20%	57,41%	51,03%	93,00%
	Tier 1	Rast nekvalitetnih kredita	30,22%	50,17%	60,94%	-35,9%
	Financijski rizici					
Likvidnost	Tier 1	LCR (%)	144%-303%	125%	120%	231%
	Tier 1	NSFR (%)	164%-200%	110,0%	105,0%	173,9%
	Tier 1	3-Month Gap (€/bn)		0,253	0,0	1,305
	Tier 2	Omjer strukturne likvidnosti > 3 godine (%)		100,0%		151,3%
	Tier 2	L/D (%)	6510%			64%
IRRBB	Tier 1	NI Osjetljivost (%)		-12,0%	-15,0%	-5,5%
	Tier 1	EV Osjetljivost (%)		-12,5%	-15,0%	-4,7%
	Tier 1	EV Osjetljivost (%) – lokalni pristup		17,0%	20,0%	14,8%
Tržišni	Tier 1	FVTPL VaR (€/min)		0,04	0,05	0,00
Sovereign	Tier 1	Ukupna državna izloženost (€/bn)	0,46	0,50		0,46
Nefinancijski rizici						
Opr. Rizik	Tier 1	ELOR (%)		3,09%	6,00%	0,42%
ICT	Tier 1	Zastarjele softverske komponente (%)		0,00%	10,00%	0,00%
Cyber	Tier 1	Dospjele kritične ranjivosti na aplikacijama/infrastrukturi (#)		15	20	2
Treće strane	Tier 1	Outsourcing & dogovori s trećim stranama s visokim rezidualnim rizikom (#)		0		0
FS	Tier 1	# transakcije/poslovi koji rezultiraju kršenjem financijskih sankcija		0		0
	Tier 2	# plaćanja blokirana od strane trećih lica		0		0
AML	Tier 1	# upozorenja u zaostatku / ukupno # generiranih upozorenja (%)	0,15%	2,31%	5,31%	0,00%

5.7 Opis načina na koji se osigurava izvještavanje nadzornog odbora i uprave banke o rizicima, posebno učestalost, područje, te način uključenja nadzornog odbora i uprave banke u određivanje sadržaja izvještavanja

Banka je uspostavila takav sustav redovnog praćenja i izvještavanja o izloženosti rizicima na način da na svim razinama u Banci omogući pravodobne, točne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka, odnosno sigurno i stabilno poslovanje Banke. Banka osigurava da su izvješća o rizicima kojima je izložena transparentna, sveobuhvatna, korisnog sadržaja, usporediva te pravovremena.

Nadležna tijela na vlastiti zahtjev i/ili na inicijativu nadležnih organizacijskih dijelova, po potrebi, zahtijevaju i razmatraju i izvješća koja nisu redovna, a u svrhu što efikasnijeg upravljanja rizicima Banke.

Dinamika izvještavanja je unaprijed definirana i ovisno o prirodi izvještaja izvještavanje može biti uspostavljeno dnevno, tjedno, mjesečno ili kvartalno. Iz područja Upravljanja rizicima iz čitavog niza izvještaja po vrstama rizika izdvajaju se slijedeća izvješća

Za Kreditni rizik:**Nadzorni odbor**

Kvartalno: Ključni pokazatelji iz domene kreditnog rizika

Kreditni odbor

Kvartalno: Izvještaj o kvaliteti portfelja

Mjesečno: Izvještaj o uklapanju Banke u limite

Uprava

Mjesečno: Izvještaj o ključnim pokazateljima o upravljanju kreditnim rizicima

Za Operativni i reputacijski rizik:**Nadzorni odbor**

Kvartalno: Ključni pokazatelji aktivnosti

Polugodišnje: OpRisk izvješće

Godišnje: Annex UC Mostar- strategije

Odbor za nefinancijske rizike:

Kvartalno: Izvještaj za Odbor za nefinancijske rizike, Izvještaj o Reputacijskom riziku; Izvješće o izloženosti operativnom riziku; Status izloženosti Banke najvećim operativnim rizicima;

Godišnje: Rezultati procesa Analize Scenarija za Odbor za nefinancijske rizike

Za Tržišni, kamatni i rizik likvidnosti:**Nadzorni odbor**

Kvartalno: Izvještaj za NO; Pregled metrika prema stupnju važnosti ograničenja

Odbor za financijske rizike:

Mjesečno: Izvještaj za Odbor za financijske rizike

Uprava

Sedmično: Izvještaj o pokazateljima likvidnosti u Planu oporavka

Upravljanje rizicima prema Upravi, Odboru za rizike, Odboru za nefinancijske rizike, Odboru za financijske rizike, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru podnosi izvještaj o Upravljanju rizicima sa svim ključnim pokazateljima i aktivnostima iz oblasti upravljanja rizicima.

Na kvartalnoj razini Kontrolna funkcija upravljanja rizicima utjelovljena kroz sektor Strateško upravljanje, kreditni rizici i integracija rizika dostavlja prema Upravi, Odboru za rizike, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Izvještaj o radu kontrolne funkcije.

U skladu sa regulatornim obvezama Nadzorni odbor, na prijedlog Uprave, i preporuku Odbora za rizike, razmatra i usvaja Izvješće o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a te Plan oporavka Banke te ih dostavlja u FBA u skladu sa regulatorno utvrđenim načinom i rokovima.

5.8 Opći okvir sistema internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija, uključujući i rukovodioce istih

Sustav upravljanja i kontrole rizicima Banke sastoji se od tri razine, i proteže se kroz cijelu organizacijsku strukturu:

- **Linijska/primarna kontrola** – aktivnosti se provode od strane pojedinačnih organizacijskih dijelova i mogu biti automatizirane ili adresirane kroz adekvatne operativne protokole, na primjer hijerarhijske kontrole. Svaka organizacijska jedinica djeluje u skladu sa politikama rizika te svojim nadležnostima. Organizacijske jedinice su odgovorne imati takve vještine, procedure rada, sustave i kontrole koji kontinuirano osiguravaju usklađenost sa politikama rizika i nadležnostima pri provedbi adekvatnog upravljanja rizicima. Rukovodstvo tih organizacijskih jedinica je “vlasnik” rizika i izravno upravlja njime. Ono je odgovorno za poduzimanje korektivnih mjera za otklanjanje nedostataka u funkcioniranju procesa i kontrola, te za uspostavljanje efektivnog sustava internih kontrola i funkcioniranje uspostavljenih postupaka za kontrolu rizika na dnevnoj osnovi. Internim aktom “Pravilnik o organizaciji UniCredit Bank d.d.” i „Odlukom o klasifikaciji zanimanja“ utvrđene su nedvojbene i jasne odgovornosti koje su dodijeljene pojedinim organizacijskim jedinicama u području sustava upravljanja rizicima i internih kontrola Banke. Svaki radnik Banke upoznat je sa svojim ulogama i odgovornostima u upravljanju rizicima, te Banka svakom radniku pruža treninge i mogućnost učenja na radnom mjestu čime se osigurava da radnici imaju potrebne kvalifikacije za upravljanje rizicima u okviru definiranih radnih mjesta.
- **Druga razina kontrole** – aktivnosti se provode od strane kontrolnih funkcija koje su neovisne o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje odnosno koje ove funkcije prate, kontroliraju i ocjenjuju. Kontrolne funkcije druge razine su kontrolna funkcija Upravljanja rizicima i kontrolna funkcija Praćenja usklađenosti. Kontrolna funkcija Upravljanja rizicima olakšava i nadzire implementaciju i efektivnost prakse upravljanja rizikom koju sprovodi operativno rukovodstvo i koja pomaže “vlasnicima” rizika da adekvatno provode svoje uloge u sustavu upravljanja i kontrole rizika. Kontrolna funkcija Praćenja usklađenosti vrši nadzor nad specifičnim rizicima neusklađenosti sa zakonom i pozitivnim propisima. Druga razina upravljanja i kontrole uspostavljena je kako bi se osiguralo da je linijska/primarna razina adekvatno osmišljena, implementirana i da funkcionira na očekivani način.
- **Treća razina kontrole** – aktivnosti se provode od strane Interne revizije, koja ima ulogu kontrolne funkcije. Interna revizija osigurava neovisnu ocjenu efektivnosti procesa upravljanja, upravljanja rizicima i internih kontrola, uključujući i način na koji linijska/primarna te druga razina ostvaruju ciljeve upravljanja rizicima i funkcioniranja internih kontrola. Kako bi se osigurala neovisna procjena funkcioniranja sustava za upravljanje rizicima, Interna revizija nije i ne smije biti izravno uključena u kreiranje i razvoj istog.

Pravilnikom o organizaciji, Odlukom o sistematizaciji zanimanja u organizacijskim jedinicama, Odlukom o klasifikaciji zanimanja u Banci, te ostalim aktima Banke, detaljnije su definirane obveze i odgovornosti pojedinačnih organizacijskih dijelova, kontrolnih funkcija, rukovoditelja kao i svih radnika Banke.

6. Podaci i informacije koje se odnose na regulatorni kapital

6.1 Regulatorni kapital

U skladu sa zakonskim, podzakonskim i internim aktima, UniCredit Bank d.d. (u daljem tekstu: Banka) prati i na tromjesečnoj osnovi izvještava Agenciju za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FBA) o kapitalu, ponderiranoj rizičnoj aktivni, te stopi adekvatnosti kapitala.

Tijekom 2023. godine Banka je pratila i izvještavala adekvatnost kapitala prema Basel III metodologiji.

Banka kroz svoje upravljačko izvještavanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Banka je tijekom 2023. godine udovoljila svim regulatornim zahtjevima vezanim za kapital te je u skladu s FBA regulativom na dan 31. prosinca 2023. godine ostvarila stopu adekvatnosti kapitala 18,90%.

Regulatorni kapital Banke sastoji se od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, premije dionica, ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Tablica 12: Regulatorni kapital UniCredit Bank d.d. na dan 31.12.2023.

u '000 KM

REGULATORNI KAPITAL		
Red.br.	Kapital	Iznos
1	REGULATORNI KAPITAL	687.391
1.1	OSNOVNI KAPITAL	687.207
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	687.207
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	167.365
	<i>Plaćeni instrumenti kapitala</i>	119.011
	<i>Premija na dionice</i>	48.354
	(-) Vlastiti instrumenti redovnog osnovnog kapitala	-
1.1.1.3	Priznata dobit ili gubitak	-
	Dobit ili gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	161.990
	(-) Dio dobiti tekuće godine ostvarene tokom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine koji nije priznat	- 161.990
	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	- 46.422
1.1.1.4	Ostale rezerve	591.319
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	- 19.453
	(-) Bruto iznos ostale nematerijalne imovine (ostala nematerijalna imovina prije odbitaka odgođenih poreznih obaveza)	- 19.453
1.1.1.6	(-) Odgođena porezna imovina koja zavisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjenih za povezane poreske obveze	- 5.602
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	-
	(-) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora ako banka ima značajno ulaganje	-
1.1.2	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	-
1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbijen u redovnom osnovnom kapitalu)	-
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	184
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinirani dugovi koji se priznaju kao dopunski kapital	184
1.2.2	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	-
1.2.3	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-

Tablica 13: Obrazac glavnih karakteristika instrumenata kapitala

OBRAZAC GLAVNIH KARAKTERISTIKA INSTRUMENTA KAPITALA		
1	Emitent	UniCredit Bank d.d.
1.1	Jedinstvena oznaka	Redovne dionice ISIN: BAZGBMR00002 Prioritetne dionice ISIN: BAZGBMR00006
Tretman u skladu s regulatornim okvirom		
2	Priznat na pojedinačnoj / konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj
3	Vrsta instrumenta	Redovne Prioritetne
4	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u tisućama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja	167.114 redovnih 170 prioritetnih
5	Nominalni iznos instrumenta	1
5.1.	Emisiona cijena	NP
5.2.	Otkupna cijena	NP
6	Računovodstvena klasifikacija	dionički kapital
7	Datum izdavanja instrumenta	Bilo je više emisija dionica, a zadnje emisije su bile 14.09.2001. i 31.10.2003.
8	Instrument sa datumom dospijeća ili instrument bez datuma dospijeća	bez datuma dospijeća
8.1.	Inicijalni datum dospijeća	NP
9	Opcija kupovine od strane emitenta uz prethodno odobrenje nadležnog tijela	NP
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uvjetni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost	NP
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo)	NP
Kuponi/dividende		
10	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	promjenjiva
11	Kuponska stopa ili povezani indeksi	NP
12	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	NP
Kuponi/dividende		
13.1.	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili bez diskrecijskog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	puno diskrecijsko pravo
13.2.	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	puno diskrecijsko pravo
14	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih poticaja za otkup	ne
15	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Redovne dionice - nekumulativne Prioritetne dionice - kumulativne
16	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	nekonvertibilan
17	Ako je konvertibilan, uvjeti pod kojima može doći do konverzije	NP
18	Ako je konvertibilan djelomično ili u potpunosti	NP
19	Ako se može konvertirati, stopa konverzije	NP
20	Ako je konvertibilna, obvezna ili dobrovoljna konverzija	NP
21	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertira	NP
22	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertira	NP
23	Mogućnost smanjenja vrijednosti	DA
24	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uvjeti pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti	U skladu s lokalnom regulativom
25	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelomično ili u cijelosti	Djelomično / u cijelosti
26	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	Trajno / Privremeno
27	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti	U skladu s lokalnom regulativom
28	Vrsta instrumenta koju će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta	Navedeni instrument se isplaćuje posljednji
29	Neusklađene karakteristike konvertiranih instrumenata	NE
30	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike	NP

6.2 Opis ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog (priznatog) kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ograničenja odnose

Regulatorni kapital banke umanjen je za iznos nematerijalne imovine, za iznos odgođene porezne obaveze i za iznos ulaganja u subjekte finansijskog sektora u kojima banka ima značajno ulaganje.

U iznos nematerijalne imovine Banka je prikazala ulaganje u software i licence.

Iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti, Banka je prikazala odgođeni porez na revalorizaciju vrijednosnih papira.

U Dopunski kapital Banke uključen je iznos prioriternih dionica Banke 184 tis KM

Regulatorni kapital umanjen je za slijedeće stavke:

- bruto izloženost ostale nematerijalne imovine 19.453 tis KM;
- odgođena porezna imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizilazi iz privremenih razlika 5.602 tis. KM.

7. Podaci i informacije koje se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost kapitala

Banka izračunava adekvatnost kapitala i izloženosti riziku u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala Banke, koristeći pritom:

- standardizirani pristup ("STA") za kreditni rizik,
- standardizirani pristup za tržišni rizik te
- standardizirani pristup za operativni rizik

Adekvatnost kapitala je odnos između regulatornog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti sljedećim vrstama rizika:

- kreditni rizik, kreditni rizik izloženosti financijskih derivata te slobodne isporuke,
- pozicijski, valutni i robni rizik,
- operativni rizik i rizik povezan sa velikim izloženostima koje proizlaze iz stavki u knjizi trgovanja.

Tablica 14: Iznosi kapitalnih zahtjeva i stope kapitala

Adekvatnost kapitala			
Br.	Stavka	Iznos izloženosti	Kapitalni zahtjev
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	32.020	3.842
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	52.195	6.263
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	6.449	774
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	121.596	14.592
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	770.684	92.482
8.	Izloženosti prema stanovništvu	1.416.613	169.994
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	815.252	97.830
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.336	520
11.	Visokorizične izloženosti	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicijskim fondovima	-	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	32	4
16.	Ostale izloženosti	96.928	11.631
17.	Ukupni kapitalni zahtjev za kreditni rizik		397.933
18.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja/isporuke		-
19.	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike		-
19.1.	Kapitalni zahtjevi za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata		-
19.2.	Kapitalni zahtjevi za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definirana Odlukom o velikim izloženostima		-
19.3.	Kapitalni zahtjevi za devizni rizik		1.377
19.4.	Kapitalni zahtjevi za robni rizik		-
20.	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik		37.101
21.	Stopa redovnog osnovnog kapitala	18,90%	
22.	Stopa osnovnog kapitala	18,90%	
23.	Stopa regulatornog kapitala	18,90%	

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%,
- stopa osnovnog kapitala 9%,
- stopa regulatornog kapitala 12%.

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Pored navedenih propisanih stopa, predviđeni su (još nisu propisani) zahtjevi za ostale zaštitne slojeve kapitala odnosno za kombinirani zaštitni sloj koji predstavlja minimalni redovni osnovni kapital, uvećan za zaštitni sloj za očuvanje kapitala i uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, ovisno od toga što je primjenjivo, i to:

- prociklični zaštitni sloj specifičan za banku,
- zaštitni sloj za sistemski važnu banku (propisan u rasponu od 0% do 2% i bit će propisan pojedinačno za svaku banku nakon što FBA rangira banke prema sistemskom značaju) i
- zaštitni sloj za sistemski rizik.

7.1 Informacije o kreditnom riziku

7.1.1 Primijenjena definicija izloženosti u statusu neizmirenja obaveza

Klijent je u statusu neispunjavanja obaveza (defaultu) ukoliko isti kasni sa plaćanjem materijalno značajnog iznosa više od 90 uzastopnih kalendarskih dana prema brojaču ili kada je vjerojatno da neće platiti jednu od svojih obaveza u cijelosti (UTP događaj).

Banka je implementirala brojač dana kašnjenja koji u obzir uzima prag materijalne značajnosti. Pod materijalnom značajnom obvezom se podrazumijeva kada su dospjela potraživanja banke od dužnika pravne osobe veća od 1000 KM i 1% bilančne izloženosti dužnika i fizičke osobe veća od 1% bilančne izloženosti dužnika i 200 KM.

Razdoblje oporavka je definirano kao indikator dužnikove sposobnosti i spremnosti da ispuni ugovorene uvjete oporavka.

Ovo razdoblje također ima za cilj prevenciju ponavljanja neispunjenja obaveze od strane dužnika nedugo nakon uplate/sporazuma/stupanja na snagu odgoda.

Razdoblje oporavka (reaginga) od 3 mjeseca podrazumijeva da se u tom razdoblju ne smije dogoditi neki novi događaj statusa neispunjavanja obaveza te iznos dospjelih potraživanja ne smije preći definirani prag materijalne značajnosti.

U slučaju Forbearancea ovo razdoblje traje minimalno 12 mjeseci.

7.1.2 Opis pristupa i metoda za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka za kreditni rizik

Banka primjenjuje model "3 razine rizika" koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku financijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete financijskog instrumenta:

- a) nivo kreditnog rizika 1 – nizak nivo kreditnog rizika (engl. performing),
- b) nivo kreditnog rizika 2 – povećan nivo kreditnog rizika (engl. underperforming) i
- c) nivo kreditnog rizika 3 – izloženosti kod kojih je nastalo umanjenje vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (engl. non-performing).

Financijski instrumenti u nivou kreditnog rizika 1. rezultiraju priznavanjem 12-og mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Financijski instrumenti u nivou kreditnog rizika 2. rezultiraju priznavanjem očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli životni vijek instrumenta. U nivou kreditnog rizika 3., očekivani kreditni gubitak za životni vijek će biti zabilježen.

Proces procjene PD-a

Vjerojatnost defaulta (PD) je procjena vjerojatnosti neplaćanja, tj. prelaska klijenta u status neispunjavanja obveza. Isti daje procjenu vjerojatnosti da klijent neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze tijekom određenog vremenskog razdoblja.

Vjerojatnosti neplaćanja (PD) odražavaju 12-mjesečnu vjerojatnost neispunjavanja obveza na temelju dugoročnih prosjeka jednogodišnjih stopa neispunjavanja obveza.

Postoje dva pristupa određivanja PD-a za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti.

Za portfelj niskog rizika (Sovereign, Banke) primjenjuju se Grupni ratinzi tj. dodjeljuju se PD-evi na osnovu GWR alata, a za ostali dio portfelja koriste se interni podaci Banke tj. PD-evi koji su kreirani na temelju povijesnih podataka o default rate-u pojedinih košarica izloženosti formiranih na osnovu dana kašnjenja i vrste proizvoda.

Za potrebe agregiranog izvješćivanja izvršeno je mapiranje na izvještajne kategorije low, medium, high, default) na temelju prosječnih realiziranih stopa defaulta na osnovu kojih se izvode PiT (Point in time) prilagodbe u svrhu izračuna MSFI 9 umanjenja vrijednosti.

EAD

EAD (Exposure at Default) predstavlja mjeru eksponiranosti u vrijeme nastanka događaja defaulta. Vijek trajanja EAD-a dobiven je uzimajući u obzir očekivane promjene u budućim razdobljima, temeljem plana otplate.

LGD

LGD (gubitak zbog neispunjavanja obveza) predstavlja postotak procijenjenog gubitka, a time i očekivanu stopu povrata, na datum nastanka događaja statusa neispunjavanja obveza.

Za procjenu LGD-a Banka i Grupa segmentiraju svoj korporativni i maloprodajni portfelj u homogene portfelje na temelju ključnih značajki koje su relevantne za procjenu budućih novčanih tijekova. Primijenjeni podaci temelje se na povijesno prikupljenim podacima o gubicima i uključuju širi skup karakteristika transakcija (npr. vrsta proizvoda).

LGD se računa na temelju cure rate te diskontiranim vrijednostima kolaterala nakon primjene haircutova, i efficiency faktora (kalkuliranih na osnovu povijesnih informacija o naplatama iz kolaterala).

Na parametre PD i LGD se primjenjuju prilagodbe u skladu sa zahtjevima MSFI 9:

- Uvođenje PIT prilagodbe umjesto TTC
- Uključivanje FLI informacija
- Proširenje parametara kreditnog rizika u višegodišnjoj perspektivi

Grupiranje financijske imovine mjerene na kolektivnom i individualnom pristupu

Ovisno o visini izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba, klijenti se dodjeljuju jednom od sljedećih portfelja:

- Pojedinačno značajna izloženost - za izloženosti iznad 150.000 KM;
- Portfelj malih izloženosti - za izloženosti ispod 150.000 KM

Očekivani kreditni gubici izloženosti u statusu neispunjavanja obveza izračunavaju se pojedinačno za "pojedinačno značajne izloženosti" u statusu neispunjavanja obveza.

Obračun umanjenja vrijednosti za izloženosti nivo rizika 3. koje nisu pojedinačno značajne temelji se na procjeni portfelja, izgradnjom homogenih skupina klijenata / transakcija sa sličnim karakteristikama rizika uzimajući u obzir vrijeme neispunjavanja obveza i sukladno razvijenim LGD modelima.

Za sve prihodujuće izloženosti Banka izračunava očekivani kreditni gubitak na kolektivnoj osnovi.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Načelo modela očekivanog kreditnog gubitka prema MSFI 9 je odražavanje općeg obrasca promjene kreditne kvalitete financijskih instrumenata od početka, radi blagovremenog priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka. Iznos priznatog ECL-a zavisi od stupnja pogoršanja kredita od početnog priznavanja. Standard uvodi dvije mjere za mjerenje ECL-a (12-mjesečni i ECL životni vijek).

Smjernice MSFI 9 su prilično opsežne u pogledu načela kada je riječ o ocjeni značajnog povećanja kreditnog rizika (SICR).

Četiri grupe SICR kriterija su definirane:

- Kvantitativni kriteriji (povezani sa promjenama PD-a),
- Kvalitativni kriteriji,
- Back-stops,
- Manual overrides.

Kvantitativni pristup za određivanje SICR-a zasniva se na kvantilnom regresijskom modelu, koji se primjenjuje za rejtirani portfelj.

Kvalitativni kriteriji dopunjuju kvantitativni pristup i uzet će se u obzir ako osnovni kriteriji:

- nisu uključeni u rating sistem, i
- značajni su.

Pod back-stops slijedeći kriteriji se podrazumijevaju:

- 30 dana kašnjenja,
- Forbearance

Manual overrides se definiraju kao četvrta i posljednja komponenta logike transfera. Manual override proces je neobvezna komponenta nekvantitativnog dijela logike transfera i može biti potrebna za prevazilaženje mogućih izuzetaka zbog specifičnih faktora, kada svi drugi trigeri transfera ne uspiju da uhvate posebne događaje značajnog pogoršanja kredita.

Banka koristi kvalitativne kriterije, back stops i manual overrides.

SICR katalog Banke :

- Dani kašnjenja
- Forborne klasifikacija
- Restrukturirana klasifikacija
- Watch lista
- Status neispunjavanja obveza tijekom zadnjih 6 mjeseci
- Non investment grade za vrijednosne papire
- Manual override.

Regulatorna rezerviranja izračunata u skladu s propisima FBA

S početkom 2020. Banka postupa u skladu s novom Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka kojom su definirane minimalne stope pokrivenosti rezervacijama na nivou transakcije ovisno o segmentu i stage (nivou rizika) kojemu klijent pripada. Ako Banka u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih koji proizilaze iz navedene Odluke, banka primjenjuje tako utvrđeni veći iznos.

Sukladno pravilima definiranim Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, Banka za definiranje ECL-a primjenjuje slijedeća pravila minimalne pokrivenosti:

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 1 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima kako slijedi:

- a) za izloženosti sa niskim rizikom - 0,1% izloženosti,
- b) za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 3 i 4 - 0,1% izloženosti,
- c) za izloženosti prema bankama i drugim subjektima finansijskog sektora za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti,
- d) za ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 2 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od dva navedena:

- a) 5% izloženosti,
- b) iznosa utvrđenog u skladu sa internom metodologijom banke.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 3 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima definiranim u Tabeli 15 ili Tabeli 16

Tablica 15. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

Tablica 16. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

Izuzetno, ukoliko je banka poduzela odgovarajuće pravne radnje i može dokumentirati izvjesnost naplate iz prihvatljivog kolaterala u naredne tri godine, povećanje nivoa očekivanih kreditnih gubitaka nije dužna vršiti iznad 80% izloženosti. Pri tome procjena budućih novčanih tokova iz prihvatljivog kolaterala svedenih na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% tog potraživanja.

U slučaju da banka ne naplati potraživanja u navedenom periodu od tri godine, dužna je knjigovodstveno evidentirati očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti. Banka je dužna da stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i finansijskog lizinga, te ostalih potraživanja utvrdi najmanje u iznosima kako je navedeno u Tabeli 17.

Tablica 17. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za lizing i ostala potraživanja

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	nema kašnjenja u materijalno značajnom iznosu	0,5%
2.	do 30 dana	2%
3.	od 31 do 60 dana	5%
4.	od 61 do 90 dana	10%
5.	od 91 do 120 dana	15%
6.	od 121 do 180 dana	50%
7.	od 181 do 365 dana	75%
8.	preko 365 dana	100%

Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka

Banka mjeri očekivane kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Ovaj izračun je dopunjen odredbama Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje rizika rasta kamatnih stopa i njenim dvjema dopunama (Odluka o dopuni Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje rizika rasta kamatnih stopa i Odluka o izmjeni Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje rizika rasta kamatnih stopa) kojima se utvrđuju privremene mjere sa ciljem ublažavanja rizika koji može proisteći iz značajnog rasta kamatnih stopa za kreditne izloženosti.

Ovom odlukom propisani su ju se minimalni zahtjevi za upravljanje rizicima koji su vezani za postojeći i očekivani rast nivoa kamatnih stopa za kreditne izloženosti, propisane minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za nivo kreditnog rizika), temeljem kojih Banka primjenjuje sljedeća pravila minimalnog pokrića za plasmane kod kojih je u procesu praćenja rizičnosti kreditne izloženosti identifikovan značajan rast kamatne stope – gdje se se za nivo kreditnog rizika 1 ne može utvrditi očekivani kreditni gubitke u iznosu manjem od 2% izloženosti, a za nivo kreditnog rizika 2 ne može utvrditi očekivani kreditni gubitke u iznosu manjem od 12% izloženosti.

Tablica 18: Ukupna i prosječna izloženost banke

Ukupna i prosječna neto vrijednost izloženosti			
Broj	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost izloženosti na kraju perioda	Prosječne neto izloženosti tokom perioda
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	1.751.074	1.502.738
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	702.845	703.282
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	9.571	15.538
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	51
6.	Izloženosti prema institucijama	790.476	958.298
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	1.299.321	1.316.362
8.	Izloženosti prema stanovništvu	2.201.499	2.118.192
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	1.344.164	1.265.335
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.261	7.423
11.	Visokorizične izloženosti	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	32	32
16.	Ostale izloženosti	366.712	383.336

Neto izloženost (bilančna i izvanbilančna) je izračunata kao bruto umanjeno za rezerve za kreditne gubitke.

Tablica 19: Geografska podjela izloženosti (neto vrijednost izloženosti)

u '000

Br.	Vrsta izloženosti	Zemlja 1 EU	Zemlja 2 NON EU	Ostale zemlje BH	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	416.903	-	1.334.171	1.751.074
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	-	-	614.998	614.998
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	20.562	20.562
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-
6	Izloženosti prema institucijama	573.034	198.600	8.819	780.453
7	Izloženosti prema privrednim društvima	1.771	5.077	1.355.594	1.362.442
8	Izloženosti prema stanovništvu	776	165	2.200.802	2.201.743
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	223	85	1.367.371	1.367.679
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	-	-	4.261	4.261
11	Visokorizične izloženosti	-	-	-	-
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-	-	-	-
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	32	32
16	Ostale izloženosti	-	-	366.712	366.712
	UKUPNO	992.707	203.927	7.273.322	8.469.956

Neto izloženost (bilančna i izvanbilančna) je izračunata kao bruto iznos umanjen za rezerve za kreditne gubitke

Tablica 20: Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)

u '000

Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)												
Br.	Izloženosti	Pojoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.334.129
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-	1.203	6	7	7	5	91	-
4	Izloženosti prema institucijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	780.452
5	Izloženosti prema privrednim društvima	12.000	7.547	318.600	6.129	1.180	271.761	559.432	66.355	2.670	19.661	4.348
6	Izloženosti prema stanovništvu	2.094	209	15.567	588	345	6.479	28.851	7.223	975	2.271	11
7	Izloženosti osigurane nekretninama	8.807	6.481	180.186	74.235	223	46.462	471.978	16.219	35.217	981	-
8	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	-	-	459	-	434	48	94	14	39	-	5
9	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
10	Ostale izloženosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	366.712

Tablica 20: Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti) nastavak

u '000

Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)											
Br.	Izloženosti	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Stanovništvo	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	-	-	-	416.945	-	-	-	-	-	1.751.074
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	-	-	-	702.835	-	-	-	-	-	702.845
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	301	-	7	6.758	1.009	176	1	-	9.571
4	Izloženosti prema institucijama	-	-	-	10.024	-	-	-	-	-	790.476
5	Izloženosti prema privrednim društvima	432	10.606	8.681	5.859	744	2.139	137	1.026	14	1.299.321
6	Izloženosti prema stanovništvu	109	3.814	2.436	1	181	1.091	161	678	2.128.415	2.201.499
7	Izloženosti obezbjedene nekretninama	27.712	2.360	6.536	-	-	1.899	940	-	463.928	1.344.164
8	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	-	1	-	-	-	-	-	-	3.168	4.261
9	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
10	Ostale izloženosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	366.712

Tablica 21: Izloženosti prema značajnoj grani privrede

u '000

Izloženosti prema značajnoj grani privrede							
Br.	Grane privrede	Izloženosti kod kojih su izvršene ispravke vrijednosti, odnosno umanjenje vrijednosti (izloženosti u statusu neizmirenja obaveza)	Ispravke vrijednosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti za dospjela nenaplaćena potraživanja	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2	3	2	3	25.419	743
2	Vađenje ruda i kamena	3	4	0	0	16.432	1.610
3	Prerađivačka industrija	9.188	8.728	4.948	4.907	567.165	23.935
4	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	654	654	654	654	82.107	1.155
5	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	559	126	0	-8	3.372	421
6	Građevinarstvo	1052	1004	507	500	344.221	15.284
7	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	575	482	250	183	1.015.752	26.625
8	Saobraćaj i skladištenje	560	546	532	528	114.055	4.883
9	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	895	856	39	27	41.364	2.496
10	Informacije i komunikacije	3	3	0	1	23.482	434
11	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	7	3	0	0	2.527.632	7.741
12	Poslovanje nekretninama	4	4	0	0	39.493	11.267
13	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	885	885	883	882	18.273	284
14	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	37	37	31	31	17.777	100
15	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	605.878	3512
16	Obrazovanje	0	0	0	0	7.641	33
17	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	3	4	0	0	18.337	1272
18	Umjetnost, zabava i rekreacija	29	13	0	0	1.424	18
19	Ostale uslužne djelatnosti	3	5	1	1	1.692	10
20	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	0	0	1	0	417.921	257
21	Stanovništvo	58.092	54.933	34.492	34.287	2.424.061	25.779
22	Ostalo	0	0	0	0	282.440	2.385
23	Ukupno	72.551	68.290	42.340	41.996	8.595.938	130.244

Tablica 22: Izloženosti prema preostaloj ročnosti druge ugovorne strane

u '000

Preostali rok do dospjeća svih izloženosti (neto vrijednost izloženosti)						
Br.	Kategorija izloženosti	<= 1 god	>1<=5 god	>5 god	Nije navedeno dospjeće	Ukupno
1.	Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1.362.603	153.778	234.660	-	1.751.041
2.	Izloženost regionalnim vlastima ili lokalnim vlastima	61.314	412.460	140.192	-	613.966
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	860	12.188	4.092	-	17.140
4.	Izloženosti multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-	-
5.	Izloženost međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-
6.	Izloženosti institucijama	721.695	-	131	-	721.826
7.	Izloženosti prema tvrtkama	440.806	196.896	55.366	-	693.068
8.	Izloženosti stanovništva	156.378	547.893	1.106.915	-	1.811.186
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	145.982	461.208	581.885	-	1.189.075
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.245	1.378	1.613	-	4.236
11.	Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-	-	-	-	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	32	32
16.	Ostale izloženosti	268.498	-	-	98.214	366.712

Tablica 23: Promjene u ispravkama vrijednosti

u '000

Redni broj	Opis	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti u koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Početno stanje	100 321	117 605
2	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	997	85 689
3	Iznos umanjenja ispravke vrijednosti	- 33 028	-73 050
4	Završno stanje	68 290	130 244

Tablica 24: Izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite (neto vrijednost izloženosti) – standardizirani pristup

u '000

Izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite					
Br.	Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	1.751.074		1.751.074	
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	702.845	433	702.845	433
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	9.571		9.566	
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0		0	
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0		0	
6	Izloženosti prema institucijama	790.476	0	580.983	0
7	Izloženosti prema privrednim društvima	1.299.321	502	1.267.844	502
8	Izloženosti prema stanovništvu	2.201.542	3283	2.197.174	3.283
9	Izloženosti osigurane nekretninama	1.344.164		1.340.169	
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	0		0	
11	Visokorizične izloženosti	0		0	
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0		0	
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0		0	
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0		0	
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	32		32	
16	Ostale izloženosti	366.712		366.712	

Neto izloženost (bilančna i izvanbilančna) je izračunata kao bruto iznos umanjen za rezerve za kreditne gubitke ili rezerviranja po gubicima za izvanbilančne stavke.

Informacije o vanjskim institucijama za procjenu kreditnog rizika (ECAI-a)

Naziv odabranog ECAI ili ECA, kao i razloge za svaku promjenu izbora istih

Banka za mjerenje kreditnog rizika uzima u obzir procjene vanjskih institucija: Moody's, Fitch Ratings i Standard & Poor's

Kategorije izloženosti za koje se upotrebljava ECAI ili ECA

Kategorije za koje se upotrebljavaju ECAI procjene su izloženosti prema središnjim državama, izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave te izloženosti prema institucijama. Za izloženosti prema institucijama kojima je dodijeljen stupanj kreditne kvalitete korištene su kreditne procjene ECAI.

Procedure koje se odnose na primjenu kreditnog rejtinga izdavatelja ili emitiranih financijskih instrumenata izdavatelja na pojedine pozicije iz bankarske knjige

Banka primjenjuje standardizirani pristup mjerenju kreditnog rizika u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala Banke (u daljem tekstu: Odluka). Ukupni iznos kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik na dan 31.12.2023. godine prikazan je u poglavlju 5 ovog dokumenta (Kapital i adekvatnost regulatornog kapitala). Trenutačno Banka pri primjeni standardiziranog pristupa u mjerenju kreditnog rizika koristi kreditni rejting vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika klijenata i izdanja vrijednosnih papira (ECAI).

Sve ostale izloženosti koje nemaju rejting ECAI prilikom izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik tretiraju se u skladu s Odlukom a na način propisan za izloženosti prema klijentima bez kreditnog rejtinga dodijeljenog od odabrane ECAI.

Izloženosti prema centralnim vladama za koje postoji procjena ECAI-a dodjeljuje se ponder rizika naveden u članku 50. Odluke o izračunavanju kapitala Banke.

Izloženosti prema centralnoj vladi Bosne i Hercegovine i Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, centralnim vladama i centralnim bankama država članica denominiranih u domaćoj valuti tih centralnih banaka i centralnih vlada dodijeljen je ponder rizika nula. Za ostale izloženosti dodijeljen je ponder rizika u skladu sa člankom 50, stavak 6 Odluke.

Izloženost prema Vladi Federacije BiH i Vladi Republike Srpske imaju isti tretman kao prema centralnoj vladi BiH.

Tablica 25: Raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane ECAI ili ECA u odgovarajuće stupnjeve kreditnog kvaliteta

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Fitch Ratings	AAA, AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, R,SD/D
Standard & Poor's	AAA, AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, R,SD/D
Moody's	Aaa, Aa	A	Baa	Ba	B	Caa,Ca,C

8. Podaci i informacije koje se odnose na stopu financijske poluge

U skladu s člankom 37. Odluke o izračunu kapitala Banke, banke su dužne izračunavati omjer financijske poluge kao omjer osnovnog kapitala i ukupne izloženosti Banke izražene u postotku.

Navedenim člankom je propisano da su banke dužne osigurati stopu financijske poluge od najmanje 6%.

8.1 Stopa financijske poluge i pregled uključenih stavki u financijsku polugu

Tablica 26: Izvještaj o financijskoj poluzi na dan 31.12.2023.

u '000

Vrijednosti izloženosti	Iznos
Stavke izvanbilanca sa faktorom konverzije (CCF) 10 % u skladu sa članom 37.stav 8. točka 1. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	48.232
Stavke izvanbilanca sa faktorom konverzije (CCF) 20 % u skladu sa članom 37.stav 8. točka 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	86.487
Stavke izvanbilanca sa faktorom konverzije (CCF) 50 % u skladu sa članom 37.stav 8. točka c. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	188.580
Stavke izvanbilanca sa faktorom konverzije (CCF) 100 % u skladu sa članom 37.stav 8. točka d. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	-
Ostala imovina	7.180.545
(-) Iznos odbitnih stavki aktive – osnovni kapital – u skladu sa članom 37.stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	- 25.056
Izloženosti stope financijske poluge – u skladu sa članom 37.stav 4. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	7.488.550
Kapital	
Osnovni kapital – u skladu sa članom 37.stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	687.207
Stopa financijske poluge	
Stopa financijske poluge – u skladu sa članom 37.stav 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	9,18%

8.2 Opis najznačajnijih faktora koji su utjecali na promjenu stope financijske poluge

Stopa financijske poluge 31.12.2023 (9,18%) je neznatno smanjena (0,03%) u odnosu na 31.12.2022. (9,21%) jer ukupna izloženost stope financijske poluge – u skladu sa članom 37. stav (4) Odluke o izračunavanju kapitala banke praćena adekvatnim rastom osnovnog kapitala – u skladu sa članom 37. stav (3) Odluke o izračunavanju kapitala .

8.3 Opis postupaka koje banka primjenjuje za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge

Rizik prekomjerne financijske poluge je rizik koji proizlazi iz ranjivosti Banke zbog financijske poluge ili potencijalne financijske poluge koji može dovesti do neželjenih izmjena njenog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine, što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njene preostale imovine.

Banka financijsku polugu planira, prati i izvještava unutar Okvira Apetita za rizik. Financijska poluga je metrika u nadležnosti organizacijskog dijela Upravljanja financijama. Ciljevi, granične vrijednosti i limiti usuglašavaju se i definiraju prilikom procesa planiranja sa linijama kompetencije u Zagrebačkoj banci d.d. kao i UniCredit Holdingu. Financijska poluga izvještava se unutar Okvira Apetita za rizik najmanje kvartalno, prema Zagrebačkoj banci d.d, UniCredit Holdingu. Ukoliko je dostignuta razina praga upozorenja i/ili limita za pojedinu mjeru adekvatnosti kapitala unutar okvira Apetita za rizik utvrđuje se plan intervencije i eskalacije.

9. Podaci i informacije koje se odnose na likvidnosne zahtjeve

9.1 Strategije i postupci za upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti se definira kao rizik da UniCredit Bank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka), očekivano ili neočekivano, nije sposobna izvršavati obaveze plaćanja (novcem ili isporukom) bez ugrožavanja dnevnog poslovanja ili svog financijskog stanja.

Osnovni cilj procesa upravljanja likvidnošću jest održavati izloženost likvidnosnom riziku na onoj razini koja banci omogućuje kontinuirano izvršenje njenih obaveza plaćanja, kako u redovnom poslovanju, tako i tijekom stresnih uvjeta, bez ugrožavanja vrijednosti svoje franšize ili brenda. Stoga su definirana dva osnovna modela upravljanja likvidnošću: upravljanje likvidnošću u uvjetima redovnog poslovanja i upravljanje likvidnošću u kriznim situacijama.

Najvažnije aktivnosti usmjerene su na obavljanje uobičajenih tržišnih transakcija, u okviru definiranih limita izloženosti riziku, a u skladu s prethodno definiranim planovima te odlukama nadležnih tijela i operativnih funkcija. Ove aktivnosti uglavnom se odnose na upravljanje kratkoročnom likvidnošću, strukturnom likvidnošću, unutar dnevnom likvidnošću, upravljanje izvršenjem Plana financiranja, redovno praćenje i analizu rezultata testiranja otpornosti na likvidnosni rizik, te dosljednu primjenu načela određivanja mehanizma preraspodjele (internih cijena).

Banka ima pristup raznovrsnim izvorima financiranja. Sredstva se prikupljaju korištenjem velikog broja instrumenata koji uključuju različite vrste depozita stanovništva i pravnih osoba, uzete zajmove i dionički kapital. To povećava fleksibilnost financiranja, te ograničava ovisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru i općenito umanjuje trošak financiranja.

Banka prilagođava svoje poslovanje obzirom na rizik likvidnosti sukladno zakonskim odredbama i internim politikama održavanja rezervi likvidnosti, usklađivanjem imovine i obveza te određivanjem limita i ciljanih pokazatelja likvidnosti.

Poseban fokus stavlja se na upravljanje unutar dnevnom likvidnošću, gdje se vodi računa o pravovremenom izvršenju svih obaveza i plaćanja, tijekom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja, kao preduvjet funkcionalnosti platnih sistema.

Otpornost Banke tijekom krize, kroz proces testiranja otpornosti na stres, redovno provodi funkcija rizika Banke. U okviru procesa testiranja otpornosti na stres definiran je skup relevantnih scenarija kako bi se predstavili vjerojatni događaji s potencijalnim negativnim utjecajem na likvidnost. Scenarije karakterizira pretpostavljeni vremenski okvir trajanja scenarija te skup proizvoda na koje se u skladu sa ugovornom ili modeliranom ročnošću primjenjuju postotci zanaavljanja i/ili konačni odljevi pozicija.

U slučaju krize, Banka ima definiran niz pravila i aktivnosti koje se aktiviraju u okviru plana za likvidnost za nepredviđene slučajeve.

Upravljanje likvidnošću u kriznim situacijama odnosi se na praksu upravljanja uspostavljenu Planom za likvidnost za nepredviđene slučajeve u cilju očuvanja dostatne razine likvidnosti, koji definira operativni okvir, imenuju se odgovorne osobe i njihove dužnosti i obaveze u kriznoj situaciji te plan financiranja u kriznim situacijama, a sve s ciljem kako bi se poslovanje Banke vratilo u redovno stanje. Glavni cilj jeste izdržati krizu i nastaviti poslovanje tijekom i nakon pojave krize.

Sposobnost pravovremenog djelovanja od ključne je važnosti kako bi se posljedice krize, koje mogu dovesti do poremećaja u poslovanju, svele na najmanju moguću mjeru. Analitički podaci stres testova bit će dragocjeno sredstvo jer se na temelju njih mogu predvidjeti očekivane posljedice i unaprijed definirati najprimjerenije radnje u određenom kriznom scenariju. U kombinaciji s indikatorima ranog upozorenja (engl. Early Warning Indicators, EWI), organizacija čak može i smanjiti učinke na likvidnost u početnim fazama krize. Plan također regulira upravljanje potencijalnim likvidnosnim šokovima za Banku bez obzira na to gdje se oni pojave unutar UniCredit Bank d.d., Grupe UniCredit i ZABA Grupe..

9.2 Način organiziranja funkcije upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sustav izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti

Ključne organizacijske jedinice u procesu upravljanja rizikom likvidnosti Banke su Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje, Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima i Regulatorno i financijsko izvještavanje sukladno svojim odgovornostima. Njihova uloga fokusirana je na primarnu i sekundarnu kontrolu upravljanja rizikom likvidnosti.

Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje u Upravljanju financijama je odgovorno za sveukupni nadzor upravljanja likvidnosnim rizikom te, u slučaju potrebe, pokretanje odgovarajućih korektivnih akcija.

Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje je zaduženo i za upravljanje unutar dnevnom likvidnošću te izradu plana financiranja.

Upravljanje likvidnošću na operativnoj razini unutar Banke odgovornost je Upravljanja aktivom i pasivom i financiranja uz podršku organizacijskog dijela Upravljanje klijentskim rizicima koji Upravljanju aktivom i pasivom i financiranju služi kao 'izlaz na tržište'.

Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima, primarno su fokusirani na mjerenje rizika, neovisni nadzor pojedinih elemenata procesa upravljanja i operativnu kontrolu usklađenosti s propisanim ograničenjima (limiti i razine upozorenja) u okviru sekundarnih kontrola upravljanja rizikom likvidnosti.

Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima provodi izvještavanje relevantnih odbora o riziku kratkoročne i strukturne likvidnosti i kontrolu usklađenosti s grupnim i regulatornim limitima.

Praćenje limita kratkoročne likvidnosti provodi se na dnevnoj osnovi, dok se o rezultatima testiranja otpornosti na stres i analizi strukturne likvidnosti izvještava na mjesečnoj osnovi.

Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima u Upravljanju rizicima i Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje u Upravljanju financijama odgovorni su za ažuriranje dokumenata iz djelokruga politika likvidnosti, implementaciju istih, definiranje limita kratkoročne i strukturne likvidnosti, te praćenje usklađenosti s limitima likvidnosti.

Regulatorno i financijsko izvještavanje u Upravljanju financijama je odgovorno za izvještavanje lokalnih i grupnih regulatora, između ostalih i Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Praćenje usklađenosti i sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, nadzire usklađenost procesa upravljanja rizikom likvidnosti sa zakonskim okvirom, te ostalim relevantnim internim pravilima.

Interna validacija nadzire usklađenost sukladno Globalnoj Politici Interne Validacije.

Interna revizija obavlja kontrole treće razine sukladno svom godišnjem planu upravljanja rizicima.

Digitalne i informacijske tehnologije, prvenstveno Nadzor i upravljanje podacima, zadužene su za cjelokupni tok podataka. U UniCredit Bank d.d. ustanovljena je centralna podatkovna funkcija (Nadzor i upravljanje podacima) po uzoru na Grupnu funkciju (GDO) zaduženu za uspostavljanje cjelokupnog procesa toka podataka.

Više rukovodstvo UniCredit Bank d.d. sudjeluje u radu Odbora za financijske rizike (OFR), redovno i izvanredno prema potrebi. Na sjednicama OFR raspravlja se o: metrikama Apetita za rizik, metodološkim promjenama, likvidnosnim pokazateljima, limitima/razinama upozorenja/ciljanim vrijednostima, pokretačima rizika te temeljem rasprave donose odluke o postupanjima i poslovnim aktivnostima.

9.3 Politike i postupci za praćenje stalne efikasnosti zaštite od rizika likvidnosti i smanjenja rizika likvidnosti

Okvir upravljanja likvidnosnim rizikom u Banci definiran je skupom smjernica, općih i posebnih politika kojima se definira politika upravljanja likvidnosnim rizikom, metrike kojima se prati, limiti i pragovi upozorenja, sustav definiranja limita i eskalacije prekoračenja, odgovornosti u procesu upravljanja likvidnosnim rizikom, mapiranje pozicija, retroaktivno testiranje (backtesting), testiranje otpornosti na stres, plan financiranja kao i plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve.

Limiti likvidnosti propisani u skladu s definiranim politikama prema zakonskim propisima i propisima od strane UniCredit Grupe kontroliraju se u skladu sa propisanom dinamikom (dnevno, sedmično, mjesečno, kvartalno). Sustav dnevnog upravljanja rezervama likvidnosti osigurava zadovoljenje svih potreba klijenata i održava ravnotežu između kontinuiranog financiranja i fleksibilnosti korištenja različitih izvora i dospjeća financiranja.

Likvidnost, procjena usklađenosti sa likvidnosnim zahtjevima, planira se i putem tromjesečnih planova likvidnosti, koji se mjesečno pripremaju kao materijali za sjednice Odbora za financijske rizike (OFR). U tromjesečnim planovima likvidnosti utvrđuju se planovi kretanja pojedinih stavki aktive i pasive, utvrđuje se novčani tijek na temelju planiranog kretanja pojedinih stavki, te uvažavanjem planiranih kretanja utvrđuje se procjena potrebnih dodatnih izvora financiranja, poglavito volumen, ročnost i vrijeme povlačenja istih kako bi se osigurala dostatna likvidnost. Projicira se Koeficijent pokrića likvidnosti (LCR), Koeficijent neto stabilnog financiranja (NSFR) i Omjer strukturne likvidnosti >1 godine za naredna tri mjeseca. Dnevno se prati realizacija plana likvidnosti, te se sukladno realizaciji poduzimaju aktivnosti potrebne za usklađivanje likvidnosne pozicije Banke. Kada je u pitanju praćenje i izvještavanje o riziku likvidnosti u skladu sa smjernicama UniCredit Grupe, praćenje limita kratkoročne likvidnosti provodi se na dnevnoj osnovi, dok se o rezultatima testiranja otpornosti na stres i analizi strukturne likvidnosti izvještava na mjesečnoj osnovi.

Nivo izloženosti riziku likvidnosti koji je Banka spremna preuzeti i koji joj omogućava da adekvatno upravlja svojom likvidnošću, kako u uobičajenim okolnostima tako i u stresnim uvjetima, utvrđen je Okvirom Apetita za Rizik (RAF - Risk Appetite Framework).

Ograničenja su definirana u obliku limita i razina upozorenja, koja se u skladu sa preporukama regulatora ili smjernicama UniCredit Grupe postavljaju ili pregledaju najmanje na godišnjoj osnovi.

Eskalacija se aktivira kada se prekrši ograničenje. Limiti i nivoi upozorenja imaju definirane različite procese eskalacije, u skladu sa procesom odobravanja.

S obzirom da se „limit“ odnosi na čvrstu tačku koju metrika ne smije premašiti, u slučaju prekoračenja limita, pokretanje postupka eskalacije ima za cilj odmah poduzeti korektivne mjere i usmjeriti poziciju nazad unutar limita.

Ukoliko se prekorači „nivo upozorenja“, aktivira se proces pregleda, analize i preporuke, što nužno ne zahtijeva aktivaciju korektivnih mjera i automatsko usmjeravanje pozicije izvan zone nivoa upozorenja.

U oba slučaja, kršenja limita ili nivoa upozorenja, funkcija zadužena za upravljanje rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom mora istražiti razlog događaja, aktivirati odgovarajuću eskalaciju i prijaviti ih nadležnom tijelu, kao i odgovarajućoj funkciji upravljanja rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom ZABA i Grupe. Odgovornost nadležnog tijela je, nakon dobivanja informacija i preporuka, da odluči o daljnjem toku aktivnosti.

9.4 Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenost sa strategijom

Izloženost likvidnosnom riziku UniCredit Bank d.d. prati se i kontrolira specifičnim metrikama likvidnosti od kojih su ključne opisane u nastavku.

Operativna ljestvica dospjeća (engl. Operative Maturity Ladder-OML)

Glavna metrika za mjerenje kratkoročne izloženosti je Operativna ljestvica dospjeća (Operative Maturity Ladder/OML) koja se koristi za mjerenje gotovinskih priljeva i odljeva koji utječu na monetarnu bazu.

Operativna ljestvica dospijeaća se sastoji od neto gotovinskih tokova (priljeva / odljeva) koji utječu na gotovinsku poziciju kod Centralnih banaka ili na "nostro račune". Stoga ovi tokovi direktno utiču na "osnovnu likvidnost" banke, u okviru unaprijed definiranih vremenskih zona.

Koeficijent pokrića likvidnosti (engl. Liquidity Coverage Ratio - LCR)

Koeficijent pokrića likvidnosti je omjer koji predstavlja otpornost banke da prebrodi značajne stresne udare tj. da ima dovoljno visoko likvidnih sredstava da pokrije sve odlive tijekom perioda stresa u periodu do 30 kalendarskih dana.

Pokazatelj je iskazan kao omjer između likvidnih sredstava (Zaštitni sloj likvidnosti, engl. High Quality Liquid Assets – HQLA) i očekivanih neto gotovinskih odljeva, uz implikaciju da omjer iznad 100% osigurava da su likvidna sredstva dovoljna za pokriće neto gotovinskih odljeva procijenjenih u narednih 30 dana.

Rizik strukturne likvidnosti – Koeficijent neto stabilnog financiranja (engl. Net Stable Funding Ratio- NSFR)

Koeficijent neto stabilnog financiranja predstavlja omjer pokrivenosti dugoročne aktive stabilnim raspoloživim izvorom dugoročnog fundinga u stresnim situacijama, te promovira srednjoročno i dugoročno financiranje aktive.

NSFR se definira kao omjer između "raspoloživog iznosa stabilnog financiranja" i "potrebnog iznosa stabilnog financiranja" koji se izračunavaju uz primjenu definiranih faktora ponderiranja na bilančne i izvanbilančne stavke.

Omjer strukturne likvidnosti (engl. Structural Liquidity Ratio-SLR)

Omjer strukturne likvidnosti se računa kao omjer između srednjoročnih-dugoročnih obaveza i imovine koji dospijevaju iznad iste vremenske zone.

Kod Omjera strukturne likvidnosti profil dospijeaća likvidnosti zasniva se na ugovornom dospijeaću, osim za pojedine bilančne stavke za koje se primjenjuje model koji ne odgovara ugovornom dospijeaću.

Jaz likvidnosti: Strukturni i ukupni (engl. Liquidity Gap: Structural and Total)

Ukupni jaz likvidnosti predstavlja razliku između ukupnih obaveza i ukupne imovine u određenoj stranoj valuti.

Strukturni jaz likvidnosti predstavlja razliku između obaveza preko jedne godine u određenoj valuti i imovine preko jedne godine u istoj valuti, klasificiranih u skladu sa kriterijima za izračun metrike Omjer strukturne likvidnosti.

Jaz financiranja (engl. Funding gap)

Još jedna važna komponenta strukturnog rizika vezana je za ovisnost banke o izvorima „veliki izvori financiranja“ (engl. „wholesale funding“).

Jaz u izvorima financiranja kvantificira razliku između kredita klijenata i komercijalnih izvora financiranja; stoga jaz u izvorima financiranja predstavlja iznos kredita odobrenih klijentima koje treba pokriti izvorima financiranja koje osigurava.

Koncept Jaza financiranja može se iskazati i kao omjer i isti se naziva Omjer kredita i depozita.

Na dan 31.12.2023. Banka je u skladu sa svim propisanim limitima i razinama upozorenja po pojedinim metrikama likvidnosti, te je usklađena sa strategijom i nivoom izloženosti riziku likvidnosti koji je Banka spremna preuzeti a koji je utvrđen Okvirom Apetita za Rizik (RAF - Risk Appetite Framework).

9.5 Podaci o koeficijentu pokrića likvidnosti – LCR

Tablica 27: Obrazac LCR UniCredit Bank d.d. na dan 31.12.2023.

u '000

Obrazac LCR		
Br.	Stavka	Iznos
1	Zaštitni sloj likvidnosti	2.049.361
2	Neto likvidnosni odlivi	888.361
3	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	231%
Zaštitni sloj likvidnosti		
4	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivenne obveznice izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođen	2.049.361
5	Odlivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1a isključujući pokrivenne obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	210.083
6	Prilivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivenne obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	-
7	Obezbjedeđeni odlivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	-
8	Obezbjedeđeni prilivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	209.314
9	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivenne obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	2.048.592
10	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođena	
11	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno 21 visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	
12	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	
13	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	
14	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "nakon primjene gornje granice"	
15	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta	
16	Vrijednost imovine nivoa 2a, neprilagođena	
17	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
18	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
19	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	
20	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	
21	Iznos viška likvidne imovine nivoa 2a	
22	Vrijednost imovine nivoa 2b, neprilagođena	
23	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
24	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
25	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	
26	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	
27	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	
28	Iznos viška likvidne imovine	
29	Zaštitni sloj likvidnosti	1.966.825
Neto likvidnosni odlivi		
30	Ukupni odlivi	1.843.875
31	Potpuno izuzeti prilivi	-
32	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	953.141
33	Smanjenje za potpuno izuzete prilive	
34	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	953.141
35	Neto likvidnosni odliv	890.733

10. Podaci i informacije koje se odnose na izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja banke

Na dan 31. 12. 2023., godine iznos vlasničkih ulaganja iznosi 32 tisuće KM.

U nastavku Banka objavljuje tabelarni prikaz vlasničkih ulaganja po vrsti ulaganja:

Vrsta ulaganja	Portfelj	Kotirana burza	Metoda vrednovanja	Realizirani dobitak/Gubitak od prodaje	Realizirani dobitak/Gubitak kroz RDG	Realizirani dobitak/Gubitak kroz kapital	Usporedba (u milijunima KM)		
							Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena
Financijske institucije	FVOCI*	Da	Fer vrijednost	–	–	–	32	32	–
*FVOCI - Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit									

Banka primjenjuje metodu diskontiranih novčanih tokova kao osnovnu metodu pri testiranju umanjenja vrijednosti podružnica (metode tržišnih multiplikatora i usporedivih transakcija primjenjuje kao pomoćne metode). U skladu s vrednovanjima provedenim na datum izvještaja, Uprava Banke smatra knjigovodstvenu vrijednost ulaganja su nadoknativa.

Za vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu fer vrijednost se ne može pouzdano izmjeriti. Iste se vrednuju po trošku stjecanja i nemaju materijalan utjecaj na financijska izvješća Banke.

Banka je u 2023. godini uplatila vlasnički kapital za osnivanje Društva "UniCredit Invest BH društvo za upravljanje fondovima d.o.o." koje je u vlasništvu Banke 51%. Proces osnivanja je u toku te ovo društvo nije započelo s operativnim aktivnostima.

11. Podaci i informacije koje se odnose na kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik se definira kao izloženost banke na nepovoljna kretanja kamatnih stopa koja proizlazi iz pozicija aktive i pasive knjige banke. Rizik promjene kamatnih stopa utječe na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, a time i na neto kamatni prihod te na ostale novčane tokove osjetljive na promjenu kamatnih stopa. Banka je dužna uspostaviti sistem mjerenja kamatnog rizika u bankarskoj knjizi koji obuhvaća sve značajne izvore kamatnog rizika kojima može biti izložena.

11.1 Izvori kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, metode i učestalost njegovog mjerenja

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- **Rizik ročne neusklađenosti** („repricing risk“) koji proizlazi iz neusklađenosti pozicija aktive i pasive prema preostalom razdoblju do promjene kamatne stope (stavke s fiksnom kamatnom stopom prikazuju se prema preostalom dospeljeću). Postojanje ročne neusklađenosti temeljno je vezano za bankarsko poslovanje. Zato može izložiti bančinu zaradu i njezinu ekonomsku vrijednost neočekivanim promjenama kamatnih stopa.
- **Rizik krivulje prinosa** („yield curve risk“) koji proizlazi iz promjene oblika i nagiba krivulje prinosa
- **Bazni rizik ili Rizik osnovice** („basis risk“) koji proizlazi iz instrumenata koji imaju identično dospeljeće, izraženi su u identičnoj valuti, ali su bazirani na različitim vrstama referentnih stopa (npr. 3M EURIBOR i 6M EURIBOR)
- **Rizik opcije** („optionality risk“) predstavlja oblik kamatnog rizika koji se ogleda u postojanju mogućnosti korištenja pravom opcije na imovinu kupnjom ili prodajom novčanih tokova vezanih za pojedine financijske instrumente ili ugovore.

Standardi upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiraju se kroz uspostavu postupaka i načela upravljanja, utvrđivanja izvora kamatnog rizika, načina izračuna promjene ekonomske vrijednosti koja proizlazi iz pozicija bankarske knjige, tretman financijskih derivata i izvještavanja Agencije za pozicije koje proizlaze iz bankarske knjige. Bankarska knjiga označava sve stavke aktive i izvanbilance banke koje nisu identificirane kao pozicije knjige trgovanja dok knjiga trgovanja znači sve pozicije u financijskim instrumentima i robi koje banka ima sa namjerom trgovanja ili da bi se zaštitile pozicije koje ima sa namjerom trgovanja.

Banka je dužna mjeriti negativan utjecaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod, odnosno dobit, tj. ekonomsku vrijednost bankarske knjige. Ekonomska vrijednost bankarske knjige banke je procjena sadašnje vrijednosti svih očekivanih neto novčanih tokova pozicija bankarske knjige banke, odnosno očekivanih novčanih tokova imovine umanjenih za očekivane novčane tokove obaveza banke. Redovno mjerenje osjetljivosti oba aspekta i provođenje različitih scenarija obuhvaća minimalno potencijalne promjene oblika i nagiba krive prinosa kamatne stope (rizik krive prinosa) i utjecaj različitih promjena referentnih kamatnih stopa za pozicije imovine i obaveza sa sličnim karakteristikama u odnosu na ročnost ili vrijeme do sljedeće promjene kamatne stope (rizik osnove).

Banka koristi metodologiju vrednovanja imovine i obaveza na osnovu diskontirane vrijednosti budućih novčanih tokova imovine i obaveza banke. Dva aspekta mjerenja i ocjene ekonomske vrijednosti su važna kod obuhvata analize rizika kamatne stope i to aspekt kada promjena kamatnih stopa utječe na osnovnu vrijednost imovine i obaveza na način da se mijenja ekonomska vrijednosti budućih novčanih tokova i sa aspekta dobiti, gdje promjena kamatnih stopa utječe na financijski rezultat zbog promjena neto kamatnog prihoda.

11.2 Osnovne pretpostavke za mjerenje, odnosno procjenu izloženosti ovom riziku, uključujući i pretpostavke o prijevremenim otplatama kredita i kretanju depozita po viđenju

S ciljem minimiziranja neizvjesnog utjecaja kretanja kamatnih stopa, za navedene izvore kamatnog rizika Banka aktivno i redovnom dinamikom prati odstupanja od očekivanih kretanja (u skladu sa metodologijama UniCredit Grupe). Metodologija UniCredit Grupe se provodi putem uspostavljenog sustava analize strukture bilance Banke osjetljive na promjenljivost kamatnih stopa i kontrolu utvrđenih limita izloženosti kamatnom riziku uvažavajući valutnu i ročnu strukturu bilance. Za potrebe internog izračunavanja kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, Banka koristi metodologiju Grupe.

Metrike relevantne za mjerenje kamatnog rizika u bankarskoj knjizi su sljedeće:

- *Value at Risk (VAR) limit*
- *Stressed Value at-Risk (SVAR) limit*
- *Credit-Point-Value (CPV) limit*
- *Limit kamatnog rizika u knjizi Banke - Basis Point sensitivity (BP01) limit*
- *Osjetljivost neto kamatnog prihoda (NII sensitivity)*
- *Osjetljivost ekonomske vrijednosti (EV sensitivity)*

Izloženost kamatnom riziku mjeri se za pozicije knjige banke ovisno o frekvenciji promjene kamatne stope. Za izloženost banke, depoziti po viđenju tretiraju se prema replikacijskom portfoliju, koji je s obzirom na vrlo slabu kamatnu osjetljivost navedenih pozicija, baziran na profilu koji uzima u obzir pretpostavke o kretanju/smanjenju volumena navedenih pozicija kroz vrijeme uzimajući u obzir povjesna kretanja portfolija. Odjel Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima koristi Geometric Brownian motion (GBM) model prilikom analiziranja depozita po viđenju.

Kamatni rizik se prati korištenjem niza propisanih grupnih metrika, kao i metrika propisanih od strane lokalnog regulatora. Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima nadzire sve limite za kamatni rizik na dnevnom nivou.

11.3 Promjena prihoda, ekonomske vrijednosti ili drugih faktora uslijed kamatnih šokova u skladu s metodom koja je utvrđena za mjerenje kamatnog rizika po značajnim valutama

Metodologija procjene promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige (FBA metodologija)

Za potrebe izvještavanja Agencije za bankarstvo FBiH o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi, Banka koristi jednostavni izračun pri procjeni promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, primjenjujući standardni kamatni šok na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno. Za potrebe jednostavnog izračuna promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, koja podrazumijeva i bilančne i izvanbilančne pozicije, kamatno osjetljive pozicije se raspoređuju u 13 vremenskih zona na način prikazan u tabeli. Ponderi se baziraju na procijenjenom standardnom kamatnom šoku od 200 postotnih/baznih poena tijekom vremena i procijenjenom modificiranom trajanju za svaku vremensku zonu.

Vremenska zona	Sredina vremenske zone	Procijenjeno modificirano trajanje	Pretpostavljeni kamatni šok u postotnim/baznim poenima	Ponder
1	2	3	4	5
do 1 mjeseca	0,5 mjeseci	0,04 godine	200 p. p.	0,08%
od 1 do 3 mjeseca	2 mjeseca	0,16 godina	200 p. p.	0,32%
od 3 do 6 mjeseci	4,5 mjeseci	0,36 godina	200 p. p.	0,72%
od 6 do 12 mjeseci	9 mjeseci	0,71 godina	200 p. p.	1,43%
od 1 do 2 godine	1,5 godina	1,38 godina	200 p. p.	2,77%
od 2 do 3 godine	2,5 godine	2,25 godina	200 p. p.	4,49%
od 3 do 4 godine	3,5 godine	3,07 godina	200 p. p.	6,14%
od 4 do 5 godina	4,5 godine	3,85 godina	200 p. p.	7,71%
od 5 do 7 godina	6 godina	5,08 godina	200 p. p.	10,15%
od 7 do 10 godina	8,5 godina	6,63 godine	200 p. p.	13,26%
od 10 do 15 godina	12,5 godina	8,92 godine	200 p. p.	17,84%
od 15 do 20 godina	17,5 godina	11,21 godina	200 p. p.	22,43%
preko 20 godina	22,5 godine	13,01 godina	200 p. p.	26,03%

- Za svaku značajnu valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno se netira pozicije imovine i obaveza, te financijskih derivata (ili aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki) po svakoj vremenskoj zoni, na način da se dobije ukupna neto pozicija po zoni;
- Dobivena ukupna neto pozicija po svakoj vremenskoj zoni se pomnoži propisanim ponderima iz tabele, i to za svaku značajnu valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno;
- Dobivene ponderirane pozicije po svim vremenskim zonama se zbrajaju tako da se dobije ukupna neto duga ili neto kratka pozicija bankarske knjige po svakoj važnijoj valuti i za ostale valute ukupno;
- Neto duge i neto kratke pozicije zbrajaju se po svim valutama na način da se dobije ukupna neto ponderirana pozicija bankarske knjige.

Ukupna neto ponderirana pozicija bankarske knjige predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti bankarske knjige banke, koja je nastala kao rezultat primjene standardnog kamatnog šoka. Bilančne pozicije se raspoređuju po neto knjigovodstvenoj vrijednosti. Nekamatonska imovina i obaveze iz bankarske knjige, uključujući kapital i rezerve nisu uključeni u izračun promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige. Banka je obavezna izračunavati odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala banke. Odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala banke ne treba biti veći od 20%. Banka pored navedenog limita ima definisan okidač od 17%. Banka kvartalno izvještava FBA o kamatnom riziku kroz obrasce: BA 01.00 – Obrazac EVB, FKS, BA 02.00 – Obrazac EVB PKS, BA 03.00 – Obrazac EVB AKS, BA.04.00 – Obrazac EVB ZBR.

Metodologija primjene standardnog šoka Banke (Grupna metodologija)

Analiza osjetljivosti kamatnih stopa je određena kroz mjerenje rizika koji se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfelja kod pomaka krivulje referentnih kamatnih stopa za 0,01 postotni poen (1 bazni poen) i limitira se BP01 limitom (engl. Basis Point Sensitivity ili vrijednost baznog boda) kao mjerom osjetljivosti po valutama i vremenskim razdobljima. Limiti dnevne usklađenosti poslovanja su propisani od strane UniCredit Grupe. BP01 vrijednosti po valutama i vremenskim razdobljima su osnovica za primjenu šokova kamatnih stopa i različitih stres testova. Pristup primjene šokova kamatnih stopa obuhvaća nekoliko dinamičkih i statičkih pristupa. Navedeni šokovi se primjenjuju i izvještavaju na mjesečnoj osnovi nadležnom Odboru za financijske rizike (OFR). Pri izračunu rezultata standardnog šoka Banka primjenjuje šok koji se temelji na paralelnom pomaku krivulje prinosa za +/- 200 baznih poena.

Metodologija testiranja otpornosti na stres Banke koristeći različite scenarije (Grupna metodologija)

Pored standardnog šoka, Banka mjesečno provodi testiranje otpornosti na stres kamatnog rizika obuhvaćajući scenarije različitih šokova na kamatnim krivuljama. Podaci za izračun osjetljivosti neto kamatnog prihoda predstavljaju hipotetički P&L koji Banka može ostvariti u slučaju rasta ili pada kamatnih stopa. Scenariji uključuje promjenu nivoa kamatnih stopa, rotaciju krivulje, porast kratkoročnih kamatnih stopa, promjenu nagiba krivulje i šiljke (skokove) na određenim segmentima krivulje. Banka provodi i testiranje osjetljivosti budžetiranog neto kamatnog prihoda na pomak kamatnih stopa (+50 bps / -25;-50;-75;-100 bps) kao i promjene ekonomske vrijednosti kapitala zbog hipotetskih promjena kamatnih stopa za ± 200 b.p. Pored ± 200 b.p. scenarija, koriste se i Supervisory Outlier Test (SOT) scenariji: Parallel shock up, Parallel shock down, Steepener shock, Flattener shock, Short rates shock up i Short rates shock down. SOT scenariji prate se u odnosu na definisana ograničenja: limit od -15% i trigger od -12,5% u odnosu na Tier1 kapital. Za scenario +/-200 bps ograničenje je -20% od vlastitih sredstava (Own funds). Pored gore navedenog provodi se sveobuhvatno testiranje svih rizika kroz ICAAP scenarije, gdje se stresiraju svi prepoznati market risk parametri i dobivaju se rezultati ukupnog scenarija. Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima redovito izvještavaju Odbor za finansijske rizike (OFR) o izloženosti kamatnom riziku te usklađenosti sa limitima na dnevnoj (BP01, VaR, CPV), odnosno mjesečnoj osnovi (testiranje otpornosti na stres, neto kamatna osjetljivost).

12. Podaci i informacije koje se odnose na ICAAP i ILAAP

12.1 Sažet opis ICAAP-a

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) je proces procjene adekvatnosti internog kapitala koji u svojoj suštini objedinjuje sve procedure, aktivnosti i sustave Banke, da bi se osigurala:

- prikladna identifikacija i mjerenje rizika;
- prikladna razina internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Banke;
- primjena odgovarajućih sustava upravljanja rizicima;
- daljnji razvoj odgovarajućih sustava upravljanja rizicima.

U skladu s tim, ICAAP zahtjevi dijele se na 2 ključne funkcionalne kategorije:

ICAAP mjerenje:

- procjena svih materijalnih rizika (identifikacija, klasifikacija, prioritizacija);
- ocjena izloženosti rizičnog profila banke;
- ovjera stres testova, pregled, nadzor, i izvještavanje o svim materijalnim rizicima i postavljanje eventualnih mitigacijskih planova sukladno dobivenim rezultatima.

ICAAP upravljanje:

- definiranje risk strategije;
- dokazivanje da ICAAP čini integralni dio svakodnevnog upravljanja i donošenja odluka;
- vještina da se pokazatelji rizika ugrade u strateško planiranje, postavke limita i izvedbeni proces poslovnih linija;
- vještina da se zahtjevi proizašli iz nadzora korporativnog upravljanja i visokog rukovodstva obvezno implementiraju.

12.2 Sažet opis pristupa koje banka koristi za mjerenje, tj. procjenu svih značajnih rizika

Pristup izračuna internog kapitala za kreditni rizik

Ekonomski kapital za pokriće kreditnog rizika kvantificira se temeljem procjene CVaR vrijednosti odnosno maksimalnog iznosa gubitka u horizontu od godinu dana uz zadanu razinu pouzdanosti. Banka koristi Grupni model GCPM-a (Group Credit Portfolio model) za mjerenje ekonomskog kapitala za kreditni rizik u kontekstu procesa procjene adekvatnosti internog kapitala. Manjkavost ovoga modela je u činjenice da ne pokriva kalkulaciju ekonomskog kapitala za rizik države. Ovaj dio Banka kalkulira odvojeno izvan modela. Banka je također odlučila izdvojiti dodatnih 10% minimalnog kapitalnog zahtjeva za pokriće kreditnog rizika nastalog zbog neizvjesnosti ekonomske krize što nije uključeno u GCPM izračun.

Pristup izračuna internog kapitala za tržišni rizik

Za izračun internog kapitalnog zahtjeva za tržišni rizik Banka ne koristi standardizirani pristup. Koristi se Interni model UniCredit Grupe – IMOD (Interni model tržišnih rizika), po osnovu Value-at-Risk (VaR) pristupa. Komponenta rizika modela ponašanja (IRRBB Behavioural model risk) je izračunata kao razlika između trenutnog β parametra i produkcijske β vrijednosti koja se koristi za konfiguraciju NMD (Non Maturing Deposits) modela unutar UGRM sistema.

Pristup izračuna internog kapitala za operativni rizik

UniCredit Bank d.d. od 3Q2021 za izračun internog kapitalnog zahtjeva za operativni rizik primjenjuje (tradicionalni) standardizovani pristup (STA ili TSA) umjesto pristupa koji se koristi za računanje minimalnih kapitalnih zahtjeva za operativni rizik (jednostavni pristup – BIA).

Standardizovani (STA) pristup za izračun ekonomskog kapitala za operativni rizik uzima u obzir da je vjerovatnoća nastanka štete od operativnih rizika različita po poslovnim linijama, dok ranije korišteni jednostavni pristup – pristup osnovnog pokazatelja (BIA) - ne pravi razliku vjerovatnoće nastanka štete od operativnog rizika obzirom na poslovne linije

Pristup izračuna internog kapitala za rizik nekretnina

Model za rizik nekretnina se temelji na 2 ključna inputa:

- Izloženost: tržišne vrijednosti pojedine nekretnine
- Parametri: godišnji povrati indeksa tržišta nekretnina

Model rizika nekretnina je statistički model kojemu je svrha procjena potencijalnih promjena vrijednosti nekretnina polazeći od statistike njihovog vremenskog kretanja. Pritom model pretpostavlja da su vrijednosti nekretnina konzistentne vremenskom razvoju odgovarajućeg indeksa nekretnina

Pristup izračuna internog kapitala za poslovni rizik

Poslovni rizik se procjenjuje kroz statističke modele temeljene na Autoregressive-Integrated-Moving-Average (ARIMA) modelu. Nakon provedene procjene ARIMA modela, mogu se izračunati projekcije očekivanih budućih vrijednosti odnosno planirane zarade. Uz projekcije budućih vrijednosti analizirane vremenske serije, potrebno je odrediti i moguće buduće vrijednosti, odnosno raspon mogućih vrijednosti, i to korištenjem Monte Carlo simulacije.

Budući da je fokus poslovnog rizika jednogodišnji horizont, potrebno je odrediti jednogodišnju projekciju / simulaciju vremenske serije zarada. Poslovni rizik se tada definira kao mjera udaljenosti između promjena u mogućim (neočekivanim) vrijednostima zaradama i planiranim (očekivanim) vrijednostima zarada.

Banka bi trebala pokriti gubitke koji proizlaze iz neočekivanih, negativnih PnL promjena, stoga model mjeri kvartalne promjene neočekivanih kvartalnih PnL razlika (simulirane vrijednosti minus planirane vrijednosti) u jednogodišnjem horizontu (4 kvartala u budućnost). Zbroj tih četiri PnL razlika generira distribuciju gubitaka.

Nakon izračuna distribucije gubitaka, moguće je izračunati ekonomski kapital za poslovni rizik. Procjena ekonomskog kapitala potrebnog za pokriće neočekivanih gubitaka u jednogodišnjem horizontu uz razinu pouzdanosti α (99,90%) provodi se kroz Value at Risk (VaR).

Pristup izračuna internog kapitala za reputacijski rizik

Model za kvantifikaciju ekonomskog kapitala za reputacijski rizik obuhvaća izračun zahtjevanog ekonomskog kapitala koji je potreban da bi se Banka nosila sa mogućim budućim (mogućim ekstremnim) pogoršanjima reputacije Banke u medijima.

Kvantitativna metodologija UniCredit Grupe sastoji se u mjerenju reputacije u smislu indexa (Indeks tonaliteta medija (u daljnjem tekstu i indeks reputacije) – Tonality Media Index kojeg proizvodi tvrtka PRIME Financial Sector Media Monitor (vodeća tvrtka za prikupljanje podataka o reputaciji i nadzor medija), a zatim uspostavljanju povezanosti između promjena indeksa i očekivane dobiti. Model počiva na linearnoj regresiji između idiosinkratske komponente prihoda UniCredit Grupe, dobivene izdvajanjem očekivane zarade - dobivenom, obrnutim inženjeringom ili diskontiranjem dividende, iz cijena kapitala – od efekata koji utječu na cjelokupni bankarski sektor Europe i događaja koji nisu povezani s rizikom reputacije, i Indeksa tonaliteta medija koji se opisuje kao „medijsko raspoloženje“ prema UniCredit Grupi.

Pristup izračuna internog kapitala za rizik modela

Rizik modela podrazumijeva rizik od neuspjeha modela zbog pogrešnih ulaznih podataka, pogrešnih pretpostavki, pogrešnog oblikovanja modela ili zlouporabe modela u izračunu ICAAP EC koji bi mogao ugroziti pravilnu procjenu ekonomskog kapitala.

UniCredit Grupa kao vlasnik modela u trećem kvartalu svake godine, dostavlja rezultate upitnika o riziku modela koji predstavljaju ekspertnu procjenu (eksperti koji popunjavaju upitnike izabrani su prema kompetencijama i iskustvu iz domene Upravljanja rizicima i Upravljanja financijama Grupe) iz vlastite ocjene izvora rizika modela. Ishod upitnika je rezultat koji se pretvara u postotak koji se mora pomnožiti s EC-om alociranim na pojedine vrste rizika; zbroj tih dobivenih rezultata je ekonomski kapital koji se izdvaja za rizik modela (ModRisk EC)

Banka je, na preporuku lokalnog regulatora (FBA), od 31.12.2023. isključila efekte diverzifikacije iz izračuna internog kapitala sa ciljem primjene opreznog i konzervativnog pristupa.

12.3 Sažet opis postupka ILAAP-a

Banka utvrđuje i provodi proces interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) u skladu sa svojim rizičnim profilom i apetitom za preuzimanje rizika, odnosno ispunjava kvalitativne zahtjeve za utvrđivanje, mjerenje, praćenje i upravljanje rizikom likvidnosti kako bi održala odgovarajući nivo i strukturu zaštitnog sloja likvidnosti.

Banka provodi ILAAP proces s ciljem osiguranja adekvatne razine likvidnosti, kako bi se pravovremeno izvršile sve obaveze plaćanja, kako u redovnom poslovanju, tako i tijekom stresnih uvjeta.

Banka kao dio UniCredit Grupe sudjeluje u ILAAP procesu Grupe te lokalni ILAAP proces usklađuje prema grupnim smjernicama, a od 01.01.2020., kada je stupila na snagu Odluka o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala i internom procesu procjene adekvatnosti likvidnosti u banci, i sa lokalnom regulativom.

Definirane su 4 moguće ocjene koje se dodjeljuju pojedinim područjima ILAAP procesa definiranim od strane lokalnog regulatora:

- nije adekvatno (not adequate)
- djelomično adekvatno (partially adequate)
- uglavnom adekvatno (mostly adequate)
- potpuno adekvatno (adequate)

Od sedam područja za koja je provedena procjena, četiri područja imaju ocjenu „uglavnom adekvatno“ s principima upravljanja likvidnosnog rizika, uz manje utvrđene nedostatke i potrebna poboljšanja, dok tri područja imaju ocjenu „adekvatno“.

12.4 Rezultat postupaka i dodatni kapitalni zahtjevi koje je Agencija odredila pri kontroli poslovanja banke, na osnovu ocjene adekvatnosti i pouzdanosti postupka ICAAP-a, njegovog dosljednog provođenja i rezultata te procjene

Rezultati ICAAP za 2023 godinu:

A)			
	Regulatorni kapital ¹ :	Raspoloživi kapital za potrebe ICAAP ² :	
	687.391	687.207	
B)			
Vrsta rizika	Kapitalni zahtjevi u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala banke	Interni kapitalni zahtjevi u skladu s rezultatima ICAAP-a	Razlika
	(iznos u 000 KM)	(iznos u 000 KM)	(iznos u 000 KM)
I. Rizici za koje se računaju minimalni kapitalni zahtjevi	436.410	406.719	-29.691
Kreditni rizik	397.932	242.853	-155.079
od čega: kreditni rizik lokalne države	0	85.348	85.348
od čega: rizik za neprihodujući portfolio	0	542	542
od čega koncentracijski rizik	0	19.073	19.073
Tržišni rizici	1.377	125.820	124.443
od čega: kamatni rizik u bankarskoj knjizi:	0	111.198	111.198
Operativni rizici	37.101	38.046	945
II. Rizici koji nisu u potpunosti pokriveni minimalnim kapitalnim zahtjevima	0	0	0
III. Rizici za koje se ne računaju minimalni kapitalni zahtjevi	0	53.425	53.425
Rizik nekretnina	0	11.610	11.610
Poslovni rizik	0	13.082	13.082
Reputacijski rizik	0	6.912	6.912
Ostali značajni rizici (5% regulatornog kapitalnog zahtjeva)	0	21.821	21.821
IV. Vanjski faktori	0	43.641	43.641
CR dodatak		43.641	
Efekti diverzifikacije	0	0	0
Efekti pričuve	0	7.056	7.056
UKUPNO (B):	436.410	510.841	74.431
RAZLIKA (A-B):	250.981	176.366	

1 - iskazan u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke, primjenom standardiziranih pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva

2 - za iskazani podatak banka treba priložiti specifikaciju stavki koje je uključila u raspoloživi kapital, vodeći računa da ne mogu biti uključene stavke koje su predmet regulatornih ograničenja

13. Podaci i informacije koje se odnose opterećenu (založenu) imovinu

Opterećena (založena) imovina je bilančna imovina koja je založena ili prenesena bez prestanka priznavanja ili je opterećena na neki drugi način, te primljeni kolateral koji ispunjava uslove za priznavanje u bilanci banke primaoca, u skladu sa primjenjivim računovodstvenim okvirom.

Tablica 28: Podaci i informacije koje se odnose opterećenu i neopterećenu imovinu u '000

Vrste imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost opterećene imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine
Dati krediti	0	4.115.986
Ulaganja u dužničke instrumente	0	829.912
Ulaganja u vlasničke instrumente	0	32
Ostalo	600.720	1.826.317

Na dan 31.12.2023. Banka je evidentirala 600.720 BAM opterećene imovine koja se odnosi na obračunatu obveznu rezervu koja se drži izdvojena u CBBiH.

Nivo opterećenosti imovine u obliku obvezne rezerve određen je Odlukom o utvrđivanju i održavanju obveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezerve Banka je dužna održavati obveznu rezervu kod Centralne banke. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obvezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obvezne rezerve.

Na 31.12.2023 Centralna banka na računu rezervi banke u obračunskom periodu: a) na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u domaćoj valuti, KM – obračunava naknadu po stopi od 50 baznih poena, b) na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom – obračunava naknadu po stopi od 30 baznih poena, i c) na sredstva iznad obavezne rezerve – obračunava naknadu po nultoj stopi. Banka je na dan 26.12.2023 potpisala Ugovor o kreditu u Programu „GoGreen“ za MSP u BiH sa Europskom Bankom za Obnovu i Razvoj (EBRD) gdje je predmetna kreditna linija osigurana kolateralom – EU obveznicama koje se nalaze u investicijskom portfoliju Banke. Napomena; kolateral nije prebačen na kreditora (EBRD) do 31.12.2023.godine, prebacivanje je planirano za iduću godinu.

14. Nekvalitetne i restrukturirane izloženosti i stečeni kolateral

14.1 Podatak o kreditnoj kvaliteti izloženosti razvrstanoj u nivoe kreditnog rizika, prema sektorskoj strukturi kredita te kreditnoj kvaliteti restrukturiranih izloženosti sa pripadajućim iznosima očekivanih kreditnih gubitaka

Tablica 29: Kreditna kvaliteta izloženosti razvrstana u nivoe kreditnog rizika, prema sektorskoj strukturi kredita te kreditnoj kvaliteti restrukturiranih izloženosti u '000

OPIS	Nivo kreditnog rizika 1		Nivo kreditnog rizika 2		Nivo kreditnog rizika 3		Ukupni bruto krediti po svim nivoima kreditnog rizika	Očekivani kreditni gubici za Nivo 1 kreditnog rizika		Očekivani kreditni gubici za Nivo 2 kreditnog rizika		Očekivani kreditni gubici za Nivo 3 kreditnog rizika		Ukupni očekivani kreditni gubici
	Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti			Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti		
1. Ukupni krediti pravna lica (1.1. do 1.21.)	1.586.672	3.360	218.344	5.920	12.921	7.514	1.817.937	13.114	19	45.396	2.793	11.977	7.011	70.487
1.1. A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	17.198	0	1.796	0	0	0	18.994	188	0	269	0	0	0	455
1.2. B Vađenje ruda i kamena	7.794	0	5.704	0	0	0	13.498	113	0	1.140	0	0	0	1.253
1.3. C Prerađivačka industrija	290.837	127	61.297	550	8.747	6.044	360.881	5.165	1	12.733	106	8.319	5.618	26.217
1.4. D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	72.295	0	1.283	1.283	635	0	74.213	479	0	641	641	635	0	1.755
1.5. E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodaranjem otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1.746	0	674	0	559	0	2.979	21	0	379	0	126	0	526
1.6. F Građevinarstvo	78.121	0	8.512	0	454	393	87.087	651	0	1.209	0	454	393	2.214
1.7. G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	584.077	0	73.662	60	311	200	658.050	3.416	0	12.508	6	249	162	16.173
1.8. H Prijevoz i skladištenje	34.094	0	20.136	0	455	0	54.685	444	0	2.978	0	453	0	3.875
1.9. I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hoteljerstvo i ugostiteljstvo)	32.873	0	7.661	3.998	877	877	41.411	165	0	2.284	2.039	838	838	3.287
1.10. J Informacije i komunikacije	10.889	0	0	0	0	0	10.889	132	0	0	0	1	0	133
1.11. K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	241.918	0	0	0	0	0	241.918	373	0	0	0	0	0	373
1.12. L Poslovanje nekretninama	859	0	37.485	0	0	0	38.344	4	0	11.241	0	0	0	11.245
1.13. M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	3.016	0	0	0	882	0	3.898	21	0	0	0	882	0	903
1.14. N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9.629	0	29	29	0	0	9.658	51	0	1	1	0	0	52
1.15. O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	179.778	3.233	0	0	0	0	179.778	914	18	0	0	0	0	914
1.16. P Obrazovanje	5.075	0	0	0	0	0	5.075	32	0	0	0	0	0	32
1.17. Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	15.308	0	32	0	0	0	15.340	1.042	0	2	0	0	0	1.044
1.18. R Umjetnost, zabava i rekreacija	627	0	73	0	0	0	700	3	0	11	0	0	0	14
1.19. S Ostale uslužne djelatnosti	538	0	0	0	1	0	539	2	0	0	0	20	0	22
1.20. T Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.21. U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Ukupno stanovništvo (2.1 + 2.2 + 2.3)	2.094.727	370	146.524	2.632	56.798	1.914	2.298.049	12.542	2	12.947	221	53.672	1.819	79.161
2.1. Opća potrošnja	1.653.201	293	127.403	2.202	52.632	1.766	1.833.236	10.318	2	11.343	192	50.303	1.678	71.964
2.2. Stambena izgradnja	437.726	77	19.029	397	4.166	148	460.921	2.196	0	1.597	27	3.369	141	7.162
2.3. Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	3.800	0	92	33	0	0	3.892	28	0	7	2	0	0	35
3. Ukupni krediti (1. + 2.)	3.681.399	3.730	364.868	8.552	69.719	9.428	4.115.986	25.656	21	58.343	3.014	65.649	8.830	149.648

14.2 Promjenama stanja nekvalitetnih izloženosti i pripadajućih očekivanih kreditnih gubitakatom izvještajnog perioda, što uključuje početno stanje, promjene u toku izvještajnog razdoblja i završno stanje

Tablica 30: Promjene stanja nekvalitetnih izloženosti tokom izvještajnog perioda u '000

Opis	Početno stanje	Novi nekvalitetni krediti u izvještajnom periodu (+)	Oporavak (-)	Naplata (-)	Računovodstveni otpis (-)	Trajni otpis (-)	Ostalo (+/-)	Krajnje stanje
Pravna lica	28.504	421	-1.283	-3.502	-11.219	0	0	12.921
Stanovništvo	72.878	16.246	-5.349	-11.444	-15.125	-408	0	56.798
Ukupno	101.382	16.667	-6.632	-14.946	-26.344	-408	0	69.719

Tablica 31: Promjena stanja pripadajućih očekivanih kreditnih gubitaka tokom izvještajnog perioda u '000

Redni broj	Opis	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1	Početno stanje	100.321
2	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	997
3	Iznos umanjenja ispravki vrijednosti	33.028
4	Završno stanje	68.290

14.3 Podatak o ukupnom iznosu kolaterala stečenog preuzimanjem i provedbom izvršnog postupka

U 2023. Banka nije preuzimala ni knjižila nekretnine kroz provedbe izvršnih postupaka.

PRILOG A - Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2023. godine

Poslovnica/adresa	Adresa	Mjesto	PTT	Telefon	Telefon web
REGIJA MOSTAR					
Poslovnica 1 u Mostaru (Mepas)	Križanje ulica Kardinala Stepinca i ulice Kneza Višeslava	Mostar (Mepas mall)	88000	036 356 277	036 356 545
Poslovnica 2 u Mostaru - Mostarka	Dubrovačka 4	Mostar (Mostarka)	88000	036 325 702	036 323 424
Poslovnica 3 u Mostaru - Revija	Mostarskog bataljona 4	Mostar (Revija)	88000	036 501 412	036 501 418
Poslovnica 5 u Mostaru(Rondo)	Kralja Petra Krešimira IV B2	Mostar (Rondo)	88000	036 333 902	036 333 902
Poslovnica u Čapljini	Gojka Šuška bb	Čapljina	88300	036 810 712	036 810 710
Poslovnica u Stocu	Hrvatskih branitelja bb	Stolac	88360	036 858 444	036 853 306
Poslovnica u Neumu	Dr. Franje Tuđmana bb	Neum	88390	036 880 149	036 880 149
Poslovnica u Čitluku	Broćanski trg 1	Čitluk	88260	036 640 439	036 640 435
Poslovnica u Konjicu	Trg Državnosti Alije Izetbegovića bb	Konjic	88400	036 712 430	036 712 438
REGIJA ZAPADNA HERCEGOVINA					
Poslovnica u Grudama	Dr. Franje Tuđmana br. 124	Grude	88340	039 660 123	039 660 746
Poslovnica 1 u Širokom Brijegu	Fra Didaka Buntića 13	Široki Brijeg	88220	039 702 532	039 705 546
Poslovnica u Ljubuškom	Ulica IV. Brigade HVO Stjepana Radića br.63	Ljubuški	88320	039 831 340	039 835 933
Poslovnica u Livnu	Kralja Tvrtka bb	Livno	80101	034 208 222	034 208 220
Poslovnica u Tomislavgradu	Brigade Kralja Tomislava bb	Tomislavgrad	80240	034 356 201	034 356 209
Poslovnica u Posušju	Fra Grge Martića 28	Posušje	88240	039 685 413	039 685 157
REGIJA SREDNJA BOSNA					
Poslovnica u Vitezu	Petra Krešimira IV	Vitez	72250	030 717 410	030 718 746
Poslovnica u Uskoplju	Bana Jelačića bb	Uskoplje	70240	030 496 596	030 494 181
Poslovnica u Donjem Vakufu	770 Slavne Brdske brigade 23	Donji Vakuf	70220	030 259 661	030 259 660
Poslovnica u Novom Travniku	Kralja Tvrtka bb	Novi Travnik	72290	030 795 500	030 795 500

Poslovnica u Fojnici	Mehmeda Spahe 18	Fojnica	71270	030 547 022	030 547 022
Poslovnica 1 u Travniku	Bosanska 56	Travnik	72270	030 547 017	030 547 012
Poslovnica u Jajcu	Maršala Tita bb	Jajce	70101	030 654 564	030 654 561
Poslovnica u Rami	Kralja Tomislava bb	Rama	88440	036 770 919	036 771 990
Poslovnica u Bugojnu	Zlatnih ljiljana 16	Bugojno	70230	030 259 577	030 259 576
Poslovnica u Kiseljaku	Josipa Bana Jelačića bb	Kiseljak	71250	030 877 122	030 877 122
REGIJA ZENICA					
Poslovnica u Žepču	Stjepana Tomaševića bb	Žepče	72230	032 887 904	032 887 904
Poslovnica 1 u Visokom	Branilaca 20a	Visoko	71300	032 730 057	032 730 061
Poslovnica u Zenici	Školska bb	Zenica	72000	032 449 340	032 449 340
Poslovnica 1 u Zenici	Londža 81	Zenica	72000	032 202 623	032 202 620
Poslovnica u Kakanju	Alije Izetbegovića bb	Kakanj	72240	032 557 212	032 557 211
Poslovnica u Tešnju	Braće Pobrić bb	Tešanj	74260	032 665 197	032 665 197
Poslovnica u Jelahu	Mustafe Ćemana 7	Jelah	74264	032 667 892	032 667 892
Poslovnica u Brezi	Alije Izetbegovića 80	Breza	71370	032 786 014	032 786 012
Poslovnica u Zavidovićima	Pinkasa Bandta bb	Zavidovići	72220	032 869 200	032 869 200
Poslovnica u Varešu	Zvijezda 63	Vareš	71330	032 848 032	032 848 031
Poslovnica u Olovu	Branilaca 17	Olovo	71340	032 829 530	032 829 530
Poslovnica u Maglaju	Aleja ljiljana bb	Maglaj	74250	032 609 811	032 609 810
REGIJA BIHAĆ					
Poslovnica u Bihaću	Ulica V. Korpusa bb	Bihać	77000	037 229 280	037 229 970
Poslovnica 1 u Bihaću	Bosanska bb	Bihać	77000	037 229 988	037 229 270
Poslovnica u Velikoj Kladuši	Maršala Tita 23	Velika Kladuša	77230	037 776 606	037 776 600
Poslovnica 1 u Cazinu	Cazinskih brigada bb	Cazin	77220	037 515 024	037 515 021
Poslovnica u Bosanskoj Krupi	511. Slavne brdske brigade bb	Bosanska Krupa	77240	037 476 880	037 476 880
Poslovnica 1 u Sanskom Mostu	Trg oslobodilaca bb	Sanski Most	79260	037 688 547	037 688 543

REGIJA SARAJEVO					
Poslovnica 1 u Sarajevu	Maršala Tita 48	Sarajevo.	71000	033 253-383 033 253-378	033 253 372
Poslovnica 4 u Sarajevu	Alipašina 45a	Sarajevo (Ciglane)	71000	033 560 790	033 560 795
Poslovnica 12 u Sarajevu	Zelenih beretki 24	Sarajevo	71000	033 491 636	033 491 600
Poslovnica 16 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 4	Sarajevo (hotel Holiday)	71000	033 252 288	033 491 754
Poslovnica 7 u Sarajevu	Trg međunarodnog prijateljstva 14	Sarajevo	71000	033 776 130	033 776 134
Poslovnica 17 u Sarajevu	Džemala Bijedića b.b. (PC Capital Tower)	Sarajevo (OTOKA)	71000	033 721 815	033 721 800
Poslovnica 18 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 74	Sarajevo	71000	033 727 022	033 727 021
Poslovnica 19 u Sarajevu	Mustafe Kamečića 5	Sarajevo (Dobrinja)	71000	033 775 851	033 775 851
Poslovnica u Vogošći	Igmanska 60	Vogošća	71320	033 476 361	033 476 360
Poslovnica na Ilidži	Mala Aleja 10	Ilidža	71210	033/776-140	033 776 157
Poslovnica u Hadžićima	Hadželi 177	Hadžići	71240	033 475 396	033 475 390
REGIJA TUZLA					
Poslovnica 1 u Tuzli	Džafer Mahala 53-55	Tuzla	75000	035 259 059	035 259 037
Poslovnica 2 u Tuzli	Armije BiH 3	Tuzla	75000	035 306 478	035 306 472
Poslovnica u Gradačcu	Ulica šehida 1	Gradačac	76250	035 822 501	035 822 501
Poslovnica u Lukavcu	Kulina Bana 2	Lukavac	75300	035 551 331	035 551 331
Poslovnica u Gračanici	22 Divizije bb	Gračanica	75320	035 701 471	035 701 470
Poslovnica u Srebreniku	Bosanskih Branilaca bb	Srebrenik	75350	035 646 093	035 646 093
Poslovnica u Živinicama	Ulica Oslobođenja bb	Živinice	75270	035 743 143	035 743 143
Poslovnica u Kalesiji	Trg šehida bb	Kalesija	75260	035 610 111	035 610 110
REGIJA POSAVINA					
Poslovnica u Orašju	Treća ulica broj 47	Orašje	76270	031 716 713	031 716 713
Poslovnica u Odžaku	Titova 17	Odžak	76290	031 716 707	031 762 437

Poslovnica u Brčkom	Bosne Srebrene 7b	Brčko	76120	049 233 760	049 233 760
REGIJA BANJA LUKA					
Poslovnica u Banja Luci	I Krajiškog korpusa br.37	Banja Luka	78000	051 348 063	051 348 063
Poslovnica u Prijedoru	Zanatska bb	Prijedor	79101	052 240 764	052 240 764
Poslovnica u Doboju	Kralja Dragutina 2a	Doboj	74000	053 209 402	053 209 401
Poslovnica u Bijeljini	Majora Dragutina Gavrilovića 2 - ulaz s ulice Svetog Save	Bijeljina	76300	055 225 090	055 225 080